

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»
Кафедра права, національної безпеки та європейської інтеграції

Кваліфікаційна робота магістра
на тему
РЕЄСТРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНО ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЯК
ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

Виконав студент 2 курсу,
групи ППГЗ-2-24
Спеціальність 281 «Публічне
управління та адміністрування»
Освітньо-професійної програми
«Публічна політика і управління в
умовах гібридних загроз»
_____ Дмитро ЛИТВИНЕНКО

Науковий керівник роботи:
доктор юридичних наук, доцент
_____ Світлана КЛІМОВА

Харків – 2025

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ.....	11
1.1 Поняття, сутність і правова природа реєстраційної діяльності	11
1.2 Теоретичні основи сучасної поліцейської діяльності у галузі громадської безпеки: створення нової платформи правоохоронної безпеки..	15
1.3 Нормативно-правове забезпечення перевірки зданої вогнепальної зброї і боєприпасів до неї.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТА ПРАВОВИХ ФОРМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МІНІСТЕРСТВІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ.....	23
2.1 Система суб'єктів реєстраційної діяльності у структурі МВС України	23
2.2 Цифровізація реєстраційних процедур у сфері контролю за зброєю	29
2.3 Форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час реєстраційної діяльності	34
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ЗБРОЇ.....	41
3.1 Виявлені недоліки у правовому та інституційному забезпеченні реєстраційної діяльності МВС	41
3.2 Перспективи модернізації Національної поліції України у сфері обігу зброї	55
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	68
ДОДАТКИ	82

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

ГУ НП – Національної поліції в Харківській області

ДБР – Державне бюро розслідувань

Держмитслужба – Державна митна служба України

ДПСУ – Державна податкова служба України

ЄДРЗ – Єдиний державний реєстр зброї

ІПНП – Інформаційний портал Національної поліції України

МВС – Міністерство внутрішніх справ України

Міноборони – Міністерство оборони України

НПУ – Національна поліція України

Поліція – Національна поліція України

СБУ – Служба безпеки України

Система «ІПНП» – Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України»

ВСТУП

Актуальність дослідження зумовлена трансформаційними процесами державотворення в Україні та посиленням вимог до діяльності органів публічної влади у сфері забезпечення національної безпеки, зокрема у контексті контролю за обігом вогнепальної зброї. Сучасні виклики, пов'язані зі збройною агресією проти України, кіберзагрозами, терористичними проявами та внутрішніми ризиками, висувають необхідність формування цілісної, адаптивної та ефективної системи управління безпекою, у якій значну роль відіграє Національна поліція України. Саме контроль за обігом зброї та удосконалення реєстраційної діяльності органів внутрішніх справ стають важливими елементами забезпечення стабільності, правопорядку та публічної довіри.

В умовах гібридних загроз та динамічної зміни безпекового середовища зростає потреба у комплексному підході до забезпечення безпеки, що охоплює оборонні механізми, цифрові інструменти, інтегровані бази даних, міжнародний обмін інформацією та активну участь громадянського суспільства. Контроль за обігом вогнепальної зброї, її реєстрація, декларування та простежуваність виступають одним із ключових напрямів зміцнення інституційної спроможності держави у сфері публічного управління безпекою.

Особлива увага приділяється формуванню національної стійкості, що передбачає здатність державних інституцій ефективно функціонувати навіть за умов воєнних дій, надзвичайних ситуацій та соціальних потрясінь. Це вимагає інвестицій у розвиток професійних компетентностей працівників поліції, удосконалення процедур, підвищення рівня прозорості та підзвітності, а також зміцнення міжвідомчої взаємодії.

У контексті євроінтеграційного курсу України гармонізація державної політики у сфері контролю за зброєю із стандартами Європейського Союзу є не лише міжнародним зобов'язанням, але й передумовою підвищення

ефективності національної системи безпеки. Впровадження європейських підходів до реєстрації, обліку та контролю обігу зброї сприяє підвищенню довіри населення до правоохоронних органів, зміцненню верховенства права та формуванню безпечного суспільного середовища.

Таким чином, актуальність теми магістерської роботи визначається необхідністю комплексного дослідження сучасних механізмів контролю за обігом зброї, удосконалення реєстраційної діяльності Національної поліції України, а також формування сучасної безпекової платформи, здатної ефективно відповідати на виклики сьогодення та відповідати європейським стандартам публічного управління.

Проблематика реєстраційної діяльності органів публічної влади, зокрема Національної поліції України у сфері обігу зброї, посідає важливе місце у сучасній науці. Аналіз наукових джерел засвідчує, що питання публічно-сервісної діяльності, її правового регулювання та організаційно-функціональних засад досліджувалися низкою провідних учених, серед яких В. Авер'янов [1], В. Гурковський [13], І. Дрок [19], В. Жилінський [20], В. Кейдалюк [23; 34], М. Ковалів [24], О. Кучеровський [33], М. Логвиненко [36], С. Миронюк [42], О. Сериков [89], А. Сухарева [34], К. Токарева [94], А. Чепіжко [97], С. Шийович [98], Омельян О. П. [45] та інші. Їхні праці формують методологічну основу дослідження публічної адміністрації, зокрема сервісної діяльності органів внутрішніх справ.

Окрему групу становлять праці, присвячені проблемам обігу вогнепальної зброї, дозвільної системи, державного контролю та нормативного забезпечення безпекової діяльності. Значний внесок у вивчення механізмів стимулювання добровільної здачі зброї зробили Дрок І. С., Бугайчук К. Л., Джафарова О. В. та інші, які у своєму дослідженні проаналізували необхідні зміни національного законодавства для формування партнерської моделі взаємодії між населенням і Національною поліцією України з метою легалізації та виведення з незаконного обігу вогнепальної зброї [19]. Це дослідження визначає ключові правові та управлінські

інструменти, що можуть підвищити ефективність реєстраційної діяльності в умовах сучасних безпекових викликів.

Важливий внесок у дослідження проблем протидії незаконному обігу зброї належить також Гладких О., Сальнікову Д., Мурейку М. та Кисельову А. [11], які акцентують увагу на інформаційно-аналітичній діяльності Національної поліції та на труднощах пошуку й обробки інформації щодо нелегальних каналів обігу зброї. Ці аспекти є логічно пов'язаними з удосконаленням реєстраційної та дозвільної діяльності, оскільки якісна аналітика формує підґрунтя для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері безпеки.

Значним методологічним підґрунтям для аналізу сучасних механізмів надання поліцейських послуг виступає дисертаційне дослідження О. О. Кучеровського, присвячене організації поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки [33]. Автор розглядає модель сервісної поліції, що передбачає переорієнтацію діяльності органів внутрішніх справ на потреби громади, прозорість адміністративних процедур і підвищення стандартів якості послуг, що є безпосередньо релевантним для аналізу реєстраційної діяльності у сфері обігу зброї.

Окрему увагу слід приділити дослідженням А. Чепіжка [97], який розглядає міжнародний досвід ліцензування об'єктів дозвільної системи, зокрема у контексті зростання глобального рівня озброєності цивільного населення та необхідності розроблення нових інструментів державного контролю. Його пропозиції щодо удосконалення законодавства, включаючи використання поліграфа у дозвільних процедурах, засвідчують наявність інноваційних підходів до реформування сфери контролю за зброєю.

Разом із тим, незважаючи на значну кількість досліджень щодо публічного адміністрування, дозвільної діяльності, публічної безпеки та організації роботи Національної поліції, варто підкреслити недостатній рівень комплексних досліджень, які б одночасно охоплювали такі аспекти:

- правову природу реєстраційної діяльності поліції у сфері обігу зброї;

- інституційне забезпечення контролю за зброєю в умовах воєнного стану;
- цифровізацію та інтеграцію реєстрів у єдину інформаційну систему контролю;
- відповідність української системи реєстрації зброї європейським стандартам.

Таким чином, тема магістерської роботи є досить дослідженою в аспектах публічного адміністрування, поліцейської діяльності та державного контролю, однак комплексний підхід до аналізу реєстраційної діяльності Національної поліції у сфері цивільної зброї залишається недостатньо розробленим, що зумовлює значущість даного дослідження.

Об'єкт дослідження – публічна безпека як сфера державного управління, у межах якої здійснюється контроль за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Предмет дослідження – правові, організаційні, процедурні та інформаційно-технологічні засади реєстраційної діяльності Національної поліції України як форми державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, а також механізми її удосконалення в умовах сучасних безпекових викликів.

Мета дослідження – комплексно проаналізувати реєстраційну діяльність Національної поліції України у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї, визначити її роль у забезпеченні публічної безпеки, виявити проблеми нормативного, організаційного та інформаційного забезпечення та розробити науково обґрунтовані пропозиції щодо підвищення ефективності державного контролю в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети у магістерській роботі необхідно вирішити такі наукові та практичні завдання:

1. Розкрити поняття, сутність та правову природу реєстраційної діяльності як інституту адміністративного права та форми державного контролю у сфері обігу зброї.

2. Проаналізувати сучасні концептуальні підходи до поліцейської діяльності у сфері публічної безпеки, зокрема формування нової правоохоронної безпекової платформи.

3. Дослідити нормативно-правове забезпечення перевірки зданої та задекларованої вогнепальної зброї і боєприпасів, включаючи законодавчі, підзаконні та відомчі акти.

4. Визначити систему суб'єктів реєстраційної діяльності у структурі МВС України та проаналізувати їх компетенцію, функції й взаємодію.

5. Оцінити стан цифровізації реєстраційних процедур та можливості розвитку Єдиного державного реєстру зброї.

6. Встановити ризики та загрози для особистої безпеки працівників поліції, які здійснюють реєстраційні дії, та окреслити механізми їх мінімізації.

7. Виявити основні проблеми й недоліки правового, організаційного та інституційного забезпечення реєстраційної діяльності в МВС.

8. Сформулювати перспективні напрями модернізації Національної поліції України у сфері контролю за обігом зброї, з урахуванням європейських стандартів, міжнародного досвіду та умов воєнного стану.

9. Розробити пропозиції щодо вдосконалення законодавчої бази, адміністративних процедур, цифрових інструментів і міжвідомчої взаємодії у сфері забезпечення публічної безпеки.

Методи дослідження. Під час виконання магістерської роботи використано комплекс наукових методів, що забезпечують об'єктивність, глибину та системність аналізу:

Діалектичний метод – для вивчення реєстраційної діяльності як динамічного правового явища, що розвивається в умовах трансформації безпекового сектору.

Формально-юридичний метод – для аналізу законів, підзаконних актів, інструкцій МВС, судової практики та проєктів нормативних документів.

Порівняльно-правовий метод – для зіставлення моделей контролю за обігом зброї в Україні та державах ЄС, а також для аналізу відмінностей між

реєстраційними процедурами МВС і Мін'юсту.

Системно-структурний аналіз – для дослідження інституційної архітектури реєстраційної діяльності, зокрема суб'єктів, процедур, інформаційних ресурсів.

Метод аналізу й синтезу – для узагальнення наукових підходів, оцінки практики застосування нормативних актів та формулювання висновків.

Соціолого-правовий метод – для врахування результатів опитувань щодо обігу зброї, довіри до поліції, поведінкових аспектів громадян у безпекових ситуаціях.

Статистичний метод – для аналізу кількісних показників щодо обігу зброї, задекларованих одиниць, реєстраційних операцій, кримінальних правопорушень. Використано показники Плану діяльності Міністерства внутрішніх справ України на 2024 рік (додаток А до магістерської роботи).

Метод прогнозування та моделювання – для визначення перспектив модернізації системи державного контролю за зброєю та можливих сценаріїв розвитку інституційного середовища.

Практичне значення магістерської роботи. Результати магістерського дослідження мають вагоме практичне значення та можуть бути застосовані у таких сферах:

1. Нормотворча діяльність. Напрацьовані пропозиції можуть бути використані під час розроблення та доопрацювання законопроектів № 3066, № 5708, № 9538, а також у формуванні проекту Закону України «Про обіг цивільної вогнепальної зброї».

2. Адміністративна діяльність Національної поліції. Рекомендації сприяють удосконаленню реєстраційних процедур, підвищенню точності обліку, мінімізації корупційних ризиків і підвищенню якості дозвільних послуг.

3. Цифровізація сектору безпеки. Запропоновані рішення щодо розвитку Єдиного державного реєстру зброї та інтеграції інформаційних систем можуть бути враховані у процесах цифрової трансформації МВС.

4. Підвищення професійної підготовки працівників поліції. Матеріали можуть бути використані в освітніх програмах, навчальних курсах, тренінгах з питань дозвільної системи, обігу зброї та безпеки правоохоронців.

5. Міжвідомча взаємодія. Запропоновані механізми координації здатні підсилити співпрацю між МВС, Державною прикордонною службою, СБУ, Мін'юстом, органами прокуратури та судами.

6. Підвищення рівня публічної безпеки. Комплексні висновки роботи сприятимуть формуванню ефективної моделі державного контролю, що зменшує ризики незаконного обігу зброї та підвищує безпекову стійкість суспільства.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ

1.1 Поняття, сутність і правова природа реєстраційної діяльності

Дослідження поняття, сутності та правової природи реєстраційної діяльності має принципове значення для науки державного управління, оскільки воно дозволяє осмислити реєстрацію як самостійний інститут публічної адміністрації, що поєднує правові, організаційні та управлінські аспекти. Реєстраційна діяльність забезпечує юридичну визначеність, публічну достовірність і контроль у сферах, де виникають суспільно значущі правовідносини, що робить її ключовим інструментом реалізації владних повноважень держави. У цьому контексті аналіз її правової природи дає змогу уточнити межі дискреції органів влади, визначити стандарти процедурної справедливості та сформулювати критерії належного врядування.

Для науки державного управління важливим є те, що реєстраційна діяльність виступає не лише технічною дією з фіксації фактів чи об'єктів, а повноцінною управлінською функцією, спрямованою на регулювання суспільних процесів і забезпечення публічного інтересу. Її дослідження дозволяє зрозуміти, яким чином держава здійснює превентивний контроль, гарантує прозорість адміністративних процедур та формує відкриту систему взаємодії з громадянами. Розкриття сутності реєстраційної діяльності дає підстави для розроблення більш ефективних механізмів адміністрування, підвищення якості державних послуг і мінімізації корупційних ризиків.

Крім того, вивчення правової природи реєстрації сприяє вдосконаленню інституційної спроможності органів влади, оскільки визначає підходи до структуризації повноважень, стандартизації адміністративних процедур і розвитку цифрових інструментів управління. Таке дослідження формує

теоретичну основу для модернізації публічного управління в умовах цифрової трансформації та переходу до сервісної моделі держави.

Отже, значення дослідження реєстраційної діяльності для науки державного управління полягає у формуванні системного уявлення про механізми публічного контролю, забезпечення правової визначеності та ефективного функціонування державних інституцій, що робить цей напрям невід'ємним елементом розвитку сучасної адміністративної науки.

Системні економічні та політичні трансформації сучасної держави зумовили перегляд структури публічного адміністрування та змісту правового статусу багатьох управлінських суб'єктів. Виникла потреба у ґрунтовному осмисленні нових управлінських систем і механізмів, що сформувалися під впливом модернізації взаємодії між органами публічної влади та суб'єктами права, на яких спрямовано контрольний вплив [294]. Адміністративне регулювання при цьому повинно враховувати специфіку кожної суспільної сфери, що потребує правового реагування. Конституція України закріплює пріоритет прав, свобод та інтересів людини і водночас визначає межі публічного інтересу, необхідні для ефективного функціонування держави [248].

Концепція соціальної держави передбачає збалансованість публічних та приватних інтересів, що виключає можливість абсолютної домінації держави та водночас вимагає реального правового захисту приватної сфери [180, с. 12]. Цей баланс, як слушно зазначається у науковій літературі, нині не підтримується автоматично, а набуває форми інноваційного синтезу приватного й публічного інтересів [338, с. 605]. У сфері державної реєстрації така взаємодія проявляється особливо виразно, адже за умов невизначеності пріоритетів саме приватний інтерес стає «центром тяжіння» правового регулювання [72, с. 50]. Поступове зниження ефективності традиційних адміністративних інструментів зумовлює потребу у нових формах координації інтересів, серед яких державна реєстрація посідає особливе місце як універсальний механізм забезпечення публічних потреб у політичній та

економічній сферах [155, с. 145]. У цьому контексті вихідні положення щодо публічного інтересу становлять теоретико-методологічне підґрунтя сучасних адміністративно-правових досліджень [83, с. 102].

Правовий статус суб'єкта в системі публічного адміністрування визначається його інтересами та конституційними правами, що окреслюють межі допустимого втручання держави [248]. У документі Копенгагенської наради НБСЄ (1990 р.) наголошується, що держава має забезпечувати та захищати права людини, виходячи не лише з принципів формальної законності, а й справедливості [183]. Такі «рамки свободи» реалізуються через діяльність органів публічної адміністрації, які виконують дві взаємопов'язані функції: стримування свавілля влади та організацію державних механізмів на основі принципу підзвітності [461, с. 51].

У науковій статті О. Болгара та І. Ковбаса обґрунтовано, що державна реєстрація є ключовим елементом механізму адміністративно-правового регулювання. На думку авторів, сучасний розвиток української правової системи позначений переходом від «принципу рівності можливостей» до «принципу рівності результатів», що вимагає оновлення правових форм впливу держави на інститути громадянського суспільства [100]. Державна реєстрація у цьому контексті виконує функцію офіційного підтвердження законності дій і фактів, необхідних для функціонування управлінських процесів, водночас забезпечуючи публічно-правовий інтерес і гарантування прав фізичних та юридичних осіб [447, с. 154]. В. Тимошук визначає реєстрацію як інструмент контролю, що не передбачає дискреції у разі виконання суб'єктом установлених вимог, а її головним призначенням є фіксація юридичних фактів в облікових системах [463, с. 65].

Значна частина науковців розглядає реєстрацію як адміністративну процедуру, що регулюється нормами адміністративного процесуального права [159, с. 166], а її функцією вважає офіційне підтвердження та документування фактів [217, с. 104]. При цьому твердження, що реєстрацію можуть здійснювати виключно органи виконавчої влади, визнається неповним,

оскільки до суб'єктів реєстраційної діяльності належать і органи місцевого самоврядування [182, с. 215]. Унаслідок різноманіття моделей реєстраційних процедур чинне законодавство нерідко є фрагментарним і непослідовним, що також відзначають О. Болгар та І. Ковбас [100].

Лексикографічні джерела підтверджують техніко-юридичний характер реєстрації. У Глумачному словнику української мови реєстрація визначається як фіксація фактів для обліку чи надання правової чинності [200, с. 57], а в Економічному словнику – як внесення даних до офіційних списків або книг обліку [518, с. 35]. Відповідно, у широкому розумінні реєстрація – це внесення інформації до реєстрів, а у вузькому – юридичний акт офіційного визнання законності поданих відомостей [5, с. 58].

Розмежування понять «фіксація», «облік», «реєстрація» та «державна реєстрація» має важливе значення для з'ясування правової природи цих категорій. Реєстрація є родовим явищем, тоді як державна реєстрація – його публічно-правовою формою, результат якої обов'язково має юридичну силу [5, с. 62]. Ліцензування, на відміну від реєстрації, передбачає набуття спеціальної правосуб'єктності, тоді як реєстрація лише підтверджує юридичні факти, необхідні для участі у цивільному обороті [100].

У подальшому аналізі доцільно зосередитися на співвідношенні реєстраційної діяльності та контролю за обігом вогнепальної зброї, що є предметом цього дослідження. Контроль у сфері публічного управління поділяється на зовнішній та внутрішній. Зовнішній здійснюється Президентом України, Верховною Радою, судами, прокуратурою та громадськістю, що забезпечує його об'єктивність і незалежність. Внутрішній контроль має оперативний характер і здійснюється в межах виконавчих органів, дозволяючи швидко реагувати на порушення. Судовий контроль, у свою чергу, спрямовано на захист прав і свобод особи та оцінку правомірності дій органів влади.

Контроль не може бути універсальним засобом усунення управлінських недоліків. Його ефективність залежить від процедурної визначеності та балансу між регламентацією та автономією. Як зазначає В. Б. Авер'янов,

недооцінка процедурних норм адміністративного права є однією з найсуттєвіших проблем сучасного законодавства [1]. Контроль у соціальному управлінні забезпечує зворотний зв'язок, необхідний для коригування діяльності та підтримання належної дисципліни [2]. Нагляд відрізняється від контролю тим, що має менший обсяг повноважень і обмежується лише перевіркою законності.

У сфері обігу вогнепальної зброї контроль реалізується через адміністративні та правоохоронні заходи, спрямовані на запобігання незаконному обігу, забезпечення безпеки та дотримання законодавства [43]. Основним суб'єктом є Національна поліція, яка здійснює реєстрацію, облік, дозвільну діяльність та перевірки згідно з Інструкцією МВС № 622. Під час воєнного стану особливого значення набуло декларування наявної зброї з метою її легалізації та зниження ризиків для національної безпеки [89].

Реєстраційна діяльність є складним публічно-правовим явищем, що поєднує техніко-юридичні та владно-організаційні елементи. Її сутність полягає у фіксації юридично значущих фактів і офіційному підтвердженні їх законності з метою забезпечення балансу приватних і публічних інтересів. Державна реєстрація має імперативний характер, спричиняє обов'язкові правові наслідки та виступає інструментом реалізації публічного інтересу. Контроль за обігом вогнепальної зброї є органічно пов'язаним із реєстраційною діяльністю, оскільки здійснюється через механізми обліку, перевірки, дозвільних процедур і судового нагляду. Таке комплексне поєднання реєстраційних і контрольних інструментів забезпечує легальність обігу зброї, правову визначеність та захист прав громадян.

1.2 Теоретичні основи сучасної поліцейської діяльності у галузі громадської безпеки: створення нової платформи правоохоронної безпеки

Діяльність Національної поліції України як органу виконавчої влади, що функціонує в інтересах суспільства, охоплює комплекс завдань щодо охорони

правопорядку, протидії злочинності та забезпечення громадської безпеки. Її правовий статус та механізми реалізації функцій перебувають у безпосередньому зв'язку з питанням дискреційних повноважень. Як підкреслюють науковці, дотримання принципу верховенства права, імплементація конституційних норм та ефективність функціонування правової системи загалом залишаються ключовими орієнтирами діяльності поліції [4, с. 92].

У науковій літературі поняття «перевірка поліції» трактується як елемент превентивних заходів, спрямованих на підтримання публічної безпеки, охорону правопорядку та забезпечення законності. Перевірка може стосуватися взаємодії поліції з громадянами (поверхнева перевірка, перевірка документів) або внутрішнього контролю службової діяльності підрозділів поліції (службові перевірки) [8; 7]. З позицій адміністративного права такі заходи виконують важливу превентивну функцію, спрямовану на попередження правопорушень, виявлення небезпечних предметів та забезпечення своєчасного притягнення до відповідальності [8; 91].

Поверхнева перевірка визначається як візуальний огляд особи, речей чи транспортного засобу без втручання у їхню цілісність, тоді як перевірка документів спрямована на встановлення особи та законності її дій. Обидва заходи є можливими лише за наявності законних підстав та мають здійснюватися відповідно до принципів законності, необхідності, пропорційності та мінімізації втручання у права людини [48; 8; 91].

У воєнний час роль Національної поліції суттєво розширюється. Окрім традиційних функцій, поліція здійснює контроль за дотриманням комендантської години, перевірку документів у пунктах контролю, охорону критичної інфраструктури, протидію диверсійним групам, евакуацію населення та забезпечення правопорядку на звільнених територіях. Частина підрозділів виконує бойові завдання у складі штурмових груп. Водночас поліцейські зобов'язані суворо дотримуватися законності, політичної нейтральності та стандартів захисту прав людини. Їхній правовий статус

визначається Конституцією України та спеціальним законодавством («Про Національну поліцію», «Про правовий режим воєнного стану» тощо), що водночас наділяє поліцію додатковими повноваженнями і встановлює підвищену відповідальність за дисциплінарні та кримінальні порушення [96, с. 308].

Правозастосовна практика свідчить, що поліцейські під час війни можуть тимчасово обмежувати пересування громадян, вилучати майно для оборонних потреб, затримувати осіб за підозрою у диверсіях, контролювати інформаційні потоки. Проте ці дії повинні залишатися у межах принципів правовладдя та бути підконтрольними суспільству через механізми зовнішнього та внутрішнього контролю.

У наукових дослідженнях також наголошується на важливості інституційного та процедурного нагляду за поліцією. До форм внутрішнього контролю належать інспектування, планові та позапланові перевірки й цільові контрольні заходи, спрямовані на оцінку результативності та законності діяльності підрозділів поліції [7]. Водночас ефективна модель поліцейського врядування має ґрунтуватися на балансі між розширеними повноваженнями та суворим контролем з боку судів, парламенту, омбудсмана та громадськості. Такий підхід відповідає принципам Європейського кодексу етики поліції (2001), які передбачають законність, підзвітність та повагу до прав людини [103].

У європейській практиці забезпечення безпеки ґрунтується на принципі стримувань і противаг, що запобігає надмірній концентрації влади у правоохоронних органах та зберігає баланс між ефективністю діяльності поліції та гарантіями прав людини. Особливо важливо визначити межі дискреційних повноважень поліції та забезпечити їх протидію зловживанням через систему судового контролю. Відсутність чіткого регулювання дискреції може становити загрозу для правовладдя та демократичного врядування.

У сучасному інформаційному суспільстві особливої ваги набуває питання використання інноваційних технологій у поліцейській діяльності. Такі

засоби, як дрони, системи відеоспостереження, аналітичні алгоритми, штучний інтелект, мобільні додатки та чат-боти, значно розширюють можливості поліції щодо прогнозування злочинності, оперативного реагування та комунікації з населенням. У зв'язку з цим зростає потреба в оновленні нормативної бази, регулюванні алгоритмічного прийняття рішень та підготовці персоналу для роботи з новими технологіями [105, с. 156].

Формування нової безпекової платформи у сфері громадської безпеки є важливою складовою модернізації правоохоронної діяльності. Йдеться про створення інтегрованої системи управління, здатної забезпечити ефективну взаємодію правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, громадськості та міжнародних інституцій. Запропонована Кучеровським О. О. концепція безпекової платформи визначає її як комплексну модель, що синтезує традиційні методи правоохоронної діяльності з новітніми технологіями, інноваційними управлінськими рішеннями та міжвідомчою координацією [33, с. 46].

Серед ключових складових безпекової платформи виокремлюються теоретичні моделі безпеки, стратегії управління ризиками, проактивні системи запобігання загрозам, аналітичні та інформаційні системи, штучний інтелект, IoT-пристрої для моніторингу, системи раннього попередження, кібербезпека та мережеві форми координації. Значну роль відіграє також міжвідомча взаємодія та підготовка персоналу. Платформа передбачає не лише технологічні, а й соціальні компоненти: партнерство з громадою, освітні програми, залучення громадян до забезпечення безпеки.

Важливими напрямками розвитку є оптимізація ресурсів через аналітичні системи, державно-приватне партнерство у сфері безпеки, інноваційні фонди підтримки проєктів, інтеграція екологічної безпеки та соціальна реінтеграція вразливих груп. Створення безпекових платформ передбачає інноваційне управління, використання проєктного менеджменту та формування інституційних інкубаторів для розробки безпекових рішень.

Таким чином, запровадження безпекової платформи як превентивного

механізму контролю за діяльністю поліції сприяє мінімізації ризиків порушень, оптимізації перевірок та підвищенню ефективності правоохоронної діяльності.

1.3 Нормативно-правове забезпечення перевірки зданої вогнепальної зброї і боєприпасів до неї

Система нормативно-правового забезпечення, що регулює порядок перевірки зданої та задекларованої цивільної вогнепальної зброї й боєприпасів, формує комплексний правовий режим, спрямований на запобігання незаконному обігу та забезпечення належного рівня публічної безпеки. У її межах взаємодіють норми матеріального, процесуального та адміністративного права, підзаконні акти МВС, а також положення міжнародних договорів у сфері контролю над стрілецькою зброєю.

Ухвалений у 2024 році Закон України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» заклав нову правову модель декларування та обігу цивільної зброї, передбачивши обов'язок громадян передавати знайдену зброю або боєприпаси до органів поліції. Таке уточнення законодавчих механізмів пов'язане з необхідністю забезпечити правову визначеність на тлі суттєвого збільшення кількості зброї серед населення у зв'язку з воєнними діями. Саме в цьому контексті актуалізується роль нормативно-правових актів МВС, що встановлюють деталізовані процедури прийому, перевірки, обліку, зберігання та утилізації зброї.

Наказ МВС України № 769 від 18.11.2024 запровадив уніфікований порядок оцінки технічного стану зброї, перевірки ідентифікаційних маркувань та виявлення правових перешкод щодо набуття права власності. Контроль здійснюється шляхом використання інформаційних реєстрів, включаючи систему «ПНП», а також експертних досліджень, що проводяться установами Експертної служби МВС. Встановлена процедура спрямована на забезпечення прозорості руху зброї, запобігання її потрапленню до незаконного обігу та

забезпечення обліку кожної одиниці.

Особливого значення набуває вимога щодо оформлення актів технічного огляду за уніфікованими формами та видачі квитанцій, передбачених наказом МВС № 768 від 18.11.2024. Ці документи виконують функцію первинного обліку та підтверджують факт легального передання зброї до органів поліції. Подальше внесення відомостей протягом 24 годин до системи «ППП» забезпечує актуальність інформації та створює можливість для автоматизованого аналізу й виявлення зброї, що може бути пов'язана зі злочинами.

Порядок оцінки правових підстав для набуття права власності громадянином на задекларовану зброю передбачає перевірку даних особи протягом десяти робочих днів. Така перевірка включає оцінку відсутності судимостей, перевірку у базах осіб, які перебувають у розшуку, а також консультацію з реєстром судових рішень з метою виявлення можливих обмежень. Тимчасове зберігання задекларованої зброї обмежується тримісячним строком, після спливу якого озброєння передається до складів Національної поліції України.

Значну роль у регулюванні процесу поводження зі зброєю відіграє наказ МВС № 622 від 21.08.1998, який визначає порядок обліку, перевезення, зберігання та утилізації зброї, що не підлягає декларуванню або заборонена до обігу серед цивільного населення. Незважаючи на ухвалення нових актів, зазначена інструкція продовжує виконувати базову регулятивну функцію, доповнену рішеннями судової практики.

Показовим прикладом впливу судової практики на нормативне регулювання є рішення у справі щодо пункту 12.20 Інструкції МВС № 622, яким визнано протиправним і скасовано окремі положення, що створювали надмірні обмеження та не відповідали принципу правової визначеності [29]. Це рішення стало важливим джерелом тлумачення та стимулювало подальшу модернізацію нормативної бази МВС.

У таблиці 1.1 наведено основні акти, які регулюють перевірки зданої

вогнепальної зброї і боєприпасів до неї.

Таблиця 1.1 – Нормативно-правове забезпечення перевірки зданої вогнепальної зброї і боєприпасів до неї

Нормативно-правовий акт	Короткий опис	Тип за юридичною силою
Закон України від 20.08.2024 № 3899-IX [53]	Визначає порядок декларування, отримання та поводження з цивільною зброєю у контексті участі громадян у захисті України.	Законодавчий
Закон України від 03.03.2022 № 2114-IX [58]	Закріплює основи залучення цивільних осіб до оборони держави.	Законодавчий
Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX [80]	Регулює питання страхування, включно з умовами для цивільних, які можуть бути пов'язані зі зброєю.	Законодавчий
Закон України від 14.08.2014 № 1644-VII [78]	Встановлює механізм застосування санкцій у сфері нацбезпеки, зокрема щодо зброї.	Законодавчий
Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI [32]	Визначає загальні засади кримінального провадження, включно з обігом зброї як речових доказів.	Законодавчий
Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X [26]	Містить адміністративну відповідальність, зокрема за порушення правил обігу зброї.	Законодавчий
Наказ МВС від 18.11.2024 № 769 [72]	Регламентує перевірку, облік і утилізацію знайденої, отриманої або задекларованої зброї та набоїв.	Підзаконний
Наказ МВС від 18.11.2024 № 768 [69]	Визначає процедуру декларування зброї та боєприпасів цивільними особами.	Підзаконний
Наказ МВС від 07.03.2022 № 175 [71]	Установлює порядок передачі зброї цивільним особам для участі в обороні держави.	Підзаконний
Наказ МВС від 08.02.2019 № 100 [67]	Регламентує облік заяв про кримінальні правопорушення, включаючи добровільну здачу зброї.	Підзаконний
Наказ МВС від 11.10.2018 № 828 [63]	Описує правила зберігання та обліку озброєння в Нацполіції.	Підзаконний
Наказ МОЗ від 20.10.1999 № 252 [68]	Регламентує видачу медичних довідок для отримання дозволів на зброю.	Підзаконний
Наказ МВС від 21.08.1998 № 622 [64]	Визначає порядок поводження з різними видами зброї, включаючи її облік і перевезення.	Підзаконний

Таким чином, нормативно-правові механізми перевірки зданої та задекларованої зброї формують цілісну систему, що включає:

- законодавчий рівень – визначення загальних принципів обігу та декларування зброї;
- підзаконний рівень – деталізацію процедур, інструкцій та механізмів контролю;
- інформаційно-технічний рівень – використання реєстрів та електронних систем обліку;
- судовий контроль – забезпечення відповідності нормативних актів принципам Конституції та верховенства права.

Усі ці елементи забезпечують як легітимність, так і дієвість державного контролю, скорочуючи ризики незаконного обігу та створюючи умови для системного управління обігом зброї у період воєнних викликів.

Узагальнюючи викладене, можна дійти висновку, що сучасна система нормативно-правового регулювання перевірки зданої та задекларованої вогнепальної зброї і боєприпасів в Україні формує послідовний та достатньо ефективний механізм державного контролю, спрямований на запобігання їх незаконному обігу і забезпечення громадської безпеки. Її особливість полягає у комплексності: поєднанні законодавчих норм, підзаконних актів, єдиних процедур прийому й технічної оцінки зброї, функціонуванні сучасних електронних реєстрів, а також у врахуванні судової практики як джерела конкретизації правових вимог. Хоча нормативна база в цілому забезпечує належний порядок дій для громадян і поліції, подальшого розвитку потребують питання прийняття окремого закону про зброю, усунення правових прогалин і модернізація інформаційних систем, що у перспективі дозволить підвищити прозорість і ефективність державної політики у сфері контролю за обігом цивільної зброї.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТА ПРАВОВИХ ФОРМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МІНІСТЕРСТВІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

2.1 Система суб'єктів реєстраційної діяльності у структурі МВС України

У системі публічного адміністрування реєстраційні функції покладено на значну кількість публічних органів управління (публічну адміністрацію).

Ці органи покликані реалізовувати реєстраційні повноваження, вносити дані до єдиних реєстрів, утримувати їх, видавати документи, які підтверджують проходження реєстраційної процедури. Якість реєстрації визначається за рівнем дієвості механізму правового регулювання, від якого безпосередньо залежить рівень виховання громадян у дусі поваги до закону, юридична цінність рішень, які приймаються від імені держави. Реєстраційна діяльність публічної адміністрації набуває особливого значення з огляду на входження Української держави до міжнародних (світових і європейських) організацій [13].

Істотною характеристикою реєстраційної діяльності в органах внутрішніх справ є її правове забезпечення, що передбачає наявність чітко визначених нормативних процедур, критеріїв та стандартів. Підзаконні акти МВС, зокрема Інструкція № 622 від 21.08.1998, визначають порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку та перевезення різних видів зброї та боєприпасів, встановлюють процедури взаємодії територіальних підрозділів поліції, експертної служби, дозвільної системи, а також покладають на відповідальних осіб обов'язок забезпечення достовірності інформації та відповідності об'єктів встановленим вимогам [19, с. 12]. Такий підхід відповідає європейським стандартам управління безпекою, що передбачають уніфікований підхід до

обліково-реєстраційних дій у сфері обігу зброї.

Важливу роль у формуванні інституційного механізму реєстраційної діяльності відіграють інформаційні системи, насамперед Інформаційний портал Національної поліції (ШНП), який забезпечує ведення електронних реєстрів, зокрема реєстру зброї, баз даних про власників зброї, облік об'єктів дозвільної системи та іншу оперативно значущу інформацію. Цифровізація реєстраційних процесів дозволяє забезпечити прозорість, уніфікацію та автоматизацію, а також мінімізувати ризики корупційних зловживань через зменшення ролі людського чинника. У цьому контексті реєстраційна діяльність стає інтегрованою частиною загальної цифрової трансформації сектору внутрішньої безпеки.

Особливістю інституційного забезпечення є також залучення спеціалізованих підрозділів, відповідальних за технічну, криміналістичну та інформаційну складову реєстраційного процесу. Експертна служба МВС здійснює криміналістичний аналіз зброї та боєприпасів, включаючи відстріли, перевірку ідентифікаційних номерів, виявлення змін конструктивних елементів тощо. Висновки експертів мають юридичне значення і стають підставою для прийняття рішень про можливість легалізації зброї, відмову у реєстрації чи застосування правових заходів до особи.

Інституційне забезпечення реєстраційної діяльності Національної поліції значною мірою залежить від кадрового потенціалу – рівня професійної підготовки, правової компетентності та навичок роботи з інформаційними системами. З огляду на складність реєстраційних процедур та їх правові наслідки, працівники підрозділів дозвільної системи повинні мати фахові знання у сфері адміністративного права, технічні знання щодо конструкції зброї, навички роботи з базами даних та розуміння європейських стандартів обігу озброєння. У цьому контексті важливим є впровадження системи безперервної освіти та підвищення кваліфікації, що узгоджується з концепцією сервісної поліції, орієнтованої на надання якісних адміністративних послуг.

Окремо слід зазначити, що реєстраційна діяльність органів внутрішніх

справ тісно пов'язана з реалізацією принципу верховенства права, який вимагає чіткості, передбачуваності та недискреційності процедур. На підставі ст. 3 Закону України «Про Національну поліцію», поліцейські послуги повинні надаватися у спосіб, що забезпечує повагу до прав і свобод людини, а також створює умови для юридичної визначеності та стабільності адміністративних рішень. Це зумовлює необхідність уніфікації реєстраційних дій та виключення можливості свавілля з боку посадових осіб, оскільки реєстрація є імперативною процедурою: якщо заявник відповідає всім законодавчим вимогам, орган поліції зобов'язаний здійснити реєстрацію без права на відмову за власним розсудом.

Інституційне забезпечення реєстраційної діяльності в органах внутрішніх справ значною мірою залежить від форм і методів контролю, що застосовуються до працівників, які виконують реєстраційні процедури. Внутрішній контроль здійснюється через відомчі інструкції, перевірки, аудити та моніторинг діяльності підрозділів дозвільної системи, тоді як зовнішній контроль здійснюється судами, прокуратурою, органами державного нагляду та громадськістю. Зовнішній контроль має особливе значення для запобігання зловживанням і забезпечення підзвітності органів внутрішніх справ. Такий підхід повністю узгоджується з європейськими принципами належного урядування, зокрема принципами прозорості, підзвітності та субсидіарності.

У контексті забезпечення режиму воєнного стану інституційна структура реєстраційної діяльності зазнала суттєвих змін. З 2022 року органи внутрішніх справ отримали додаткові повноваження щодо контролю за обігом зброї, декларуванням озброєння, виявленням незаконно отриманого чи неврахованого озброєння та організацією обліку зброї, виданої цивільним для потреб оборони. Як підкреслюється у наукових джерелах, ефективність діяльності поліції у таких умовах значною мірою залежить від адаптивності організаційної структури, професійної підготовки співробітників та здатності оперативно реагувати на зміну оперативної обстановки [24, с. 70]. Посилений режим служби, запроваджений Наказом МВС № 1560, вимагає високого рівня

взаємодії між структурними підрозділами поліції, військовими адміністраціями та громадськістю.

Особливого значення в інституційному забезпеченні набуває діяльність Координаційного центру з питань протидії незаконному обігу зброї, утвореного Постановою КМУ № 790 від 05.07.2024. Цей орган забезпечує міжвідомчу взаємодію, збір та аналіз інформації, вироблення узгоджених методів запобігання незаконному переміщенню зброї та вдосконалення нормативно-правової бази у сфері обігу озброєння. Участь у роботі Координаційного центру представників МВС, Міноборони, НПУ, СБУ, ДПСУ, ДБР, Держмитслужби, Офісу Генерального прокурора та інших суб'єктів забезпечує системність та комплексний характер державної політики у цій сфері [81].

З огляду на викладене, інституційне забезпечення реєстраційної діяльності в органах внутрішніх справ України є багаторівневим, інтегрованим та функціонально орієнтованим на досягнення публічно-правових цілей – захисту прав і свобод людини, забезпечення публічної безпеки та підтримання правопорядку. Воно включає чітку нормативну основу, розгалужену організаційну структуру, сучасні цифрові системи, механізми контролю та відповідальності, а також взаємодію з громадськістю та міжнародними інституціями.

Водночас для комплексного розуміння інституційної природи реєстраційної діяльності необхідно порівняти її реалізацію в органах внутрішніх справ та у Міністерстві юстиції України. Таке порівняння дає змогу виявити спільні риси й відмінності, визначити місце поліції у загальній системі реєстраційних функцій держави та оцінити специфіку правового режиму відповідних процедур.

Міністерство юстиції України, яке є провідним суб'єктом реєстраційної діяльності у сфері цивільно-правових відносин, забезпечує ведення ключових реєстрів держави: Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Єдиного державного реєстру юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, Державного реєстру актів цивільного стану громадян, реєстрів громадських

формувань, друкованих ЗМІ, нотаріальних дій тощо. На відміну від Національної поліції, діяльність Мін'юсту має сервісно-правовий характер і є складовою реалізації державної політики у сфері правосуддя та забезпечення юридичної визначеності у приватноправових відносинах. Реєстраційна діяльність Мін'юсту здійснюється як через його територіальні органи, так і через систему державних та приватних реєстраторів, нотаріусів, центрів надання адміністративних послуг, що надає їй децентралізованого й багатосуб'єктного характеру.

Однією з ключових відмінностей є те, що реєстраційна діяльність Мін'юсту прямо пов'язана з виникненням, зміною чи припиненням цивільних прав та обов'язків, а отже її наслідки є юридичними фактами, які визначають правовий статус учасників цивільного обороту. У Міністерстві юстиції реєстрація має юридично-конститутивний характер: наприклад, право власності на нерухоме майно виникає саме з моменту державної реєстрації. У сфері ж діяльності Національної поліції реєстрація переважно має обліково-декларативний характер, оскільки спрямована на документування, фіксацію та контроль об'єктів підвищеного ризику (зброї, боєприпасів, окремих спеціальних засобів), а не на формування цивільних правовідносин як таких.

Важливою є і різниця у змісті дискреційних повноважень. У сфері державної реєстрації, яку здійснює Мін'юст, органи реєстрації діють у межах імперативних процедур, однак певні елементи дискреції допускаються (наприклад, оцінка достатності поданих документів, перевірка їх автентичності, виявлення підстав для відмови). У діяльності Національної поліції, зокрема щодо реєстрації зброї, дискреція суттєво обмежена: якщо заявник відповідає встановленим вимогам, поліція зобов'язана здійснити реєстрацію, що підкреслює техніко-юридичний характер процедури. Такий підхід базується на європейських стандартах, відповідно до яких реєстрація зброї не є дозвільною діяльністю у класичному сенсі, а є обов'язковою формою державного обліку для забезпечення публічної безпеки.

Не менш важливою є різниця в інформаційній інфраструктурі. Система

електронних реєстрів Міністерства юстиції (зокрема, Державний реєстр прав, ЄДР, ЄРАЦС) функціонує як високозахищена технологічна платформа, інтегрована з електронними сервісами держави, банківськими установами, нотаріальною системою, а також міжнародними форматами обміну інформацією. Реєстраційні інформаційні системи Національної поліції, зокрема «ПНП», зорієнтовані на оперативні задачі контролю, кримінального аналізу, викриття незаконної зброї та взаємодію з експертними базами даних. Тому вони мають більш високий рівень оперативності та криміналістичної інтеграції, але менший рівень відкритості, оскільки обмежені режимами доступу та спеціальними правилами захисту інформації.

Значущою є відмінність і у функціональних цілях реєстраційної діяльності. Міністерство юстиції забезпечує юридичну визначеність приватноправових відносин, стабільність цивільного обороту, реалізацію прав власності та свободи підприємництва. Для Національної поліції реєстрація має превентивну, контрольну та безпекову мету: вона є механізмом запобігання злочинності, недопущення незаконного обігу зброї, формування криміналістично важливої інформації та забезпечення оперативної діяльності.

Важливою також є відмінність у суб'єктному складі реєстрації. У Мін'юсті значну частину реєстраційних повноважень здійснюють приватні особи – державні реєстратори органів місцевого самоврядування, нотаріуси, акредитовані суб'єкти. У Національній поліції всі реєстраційні дії здійснюються виключно службовими особами органів внутрішніх справ, що підкреслює владно-імперативний характер таких процедур та підвищену відповідальність за прийняті рішення.

Таким чином, порівняльний аналіз дозволяє констатувати, що реєстраційна діяльність Міністерства юстиції та Національної поліції України має різну юридичну природу, функціональне спрямування, методи правового регулювання та інституційне забезпечення. У системі Мін'юсту реєстрація виконує конститутивну роль у цивільному обороті, забезпечує юридичну визначеність і стабільність правовідносин. У системі Національної поліції – має

обліково-контрольний і превентивний характер, спрямований на забезпечення публічної безпеки та запобігання незаконному обігу об'єктів підвищеного ризику. Попри відмінності, обидві моделі реєстрації реалізують ключовий принцип належного врядування – забезпечення достовірності й легітимності юридично значущої інформації в інтересах держави, суспільства та особи.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що реєстраційна діяльність у системі публічного адміністрування є складним, багаторівневим та інституційно різнорідним механізмом, який забезпечує юридичну визначеність, публічну достовірність та контроль у сферах, що мають суттєве значення для держави й суспільства.

2.2 Цифровізація реєстраційних процедур у сфері контролю за зброєю

Інформаційно-аналітична діяльність Національної поліції України у сфері протидії незаконному обігу зброї є ключовим елементом забезпечення публічної безпеки та національної обороноздатності держави. Ефективність цієї діяльності визначається здатністю правоохоронної системи інтегрувати сучасні цифрові технології, аналітичні інструменти, міжнародні стандарти та передові методи інформаційного обміну, що підвищує точність даних і забезпечує оперативність реагування на загрози. Як слушно підкреслюють дослідники, для результативної протидії незаконному обігу зброї необхідна комплексна модель інформаційно-аналітичної роботи, яка поєднує «кадрове зміцнення, цифрову трансформацію, міжнародну взаємодію та правове вдосконалення механізмів аналізу та обміну інформацією» [11, с.119].

Стратегічний орієнтир державної політики у сфері цифрової трансформації визначається Національною програмою інформатизації, у межах якої передбачено дев'ять ключових завдань. Серед найбільш значущих для правоохоронної сфери є такі: впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у державному управлінні; розвиток системи державних

інформаційних ресурсів; створення інфраструктури електронного урядування; забезпечення міжвідомчої інформаційної взаємодії; запровадження систем підтримки інформаційної та аналітичної діяльності державних органів [76]. Сукупність цих норм становить нормативно-правову основу розвитку інформаційного суспільства в Україні та визначає передумови для функціонування сучасної цифрової інфраструктури Національної поліції.

Розвиток цифрових систем став фундаментом для модернізації інституційного забезпечення реєстраційної діяльності та контролю за обігом зброї. Найбільш важливими інструментами у цій сфері є:

- Єдиний державний реєстр зброї (ЄДРЗ) – базовий державний реєстр, що містить повні відомості про всі одиниці зброї, їх власників, переміщення, факти вилучення, утилізації та інші дані, необхідні для забезпечення контролю та простежуваності обігу зброї;

- інтегровані інформаційні системи МВС, які забезпечують синхронізацію даних між Національною поліцією, Державною міграційною службою, Міністерством юстиції та іншими органами виконавчої влади;

- автоматизовані інформаційні системи дозвільних підрозділів, що забезпечують точність внесення даних та оперативність прийняття рішень;

- системи кіберзахисту, які гарантують безпеку обробки персональних даних та захист інформаційних ресурсів від зовнішніх загроз.

Найбільш розвиненою інформаційно-комунікаційною системою у сфері діяльності Національної поліції є Інформаційний портал Національної поліції України (ІПНП), що являє собою комплекс програмно-технічних засобів і охоплює 14 спеціалізованих підсистем. Їх структуру та порядок функціонування визначено положеннями МВС.

Підсистеми ІПНП забезпечують повний цикл інформаційно-аналітичного супроводу правоохоронної діяльності, включаючи:

- 1) ІПС «Гарпун» – система розшуку транспортних засобів, номерних знаків та інших об'єктів, включно зі зброєю;

- 2) ІПС «Єдиний облік» – формування інформаційних ресурсів щодо заяв

і повідомлень про кримінальні правопорушення;

- 3) ППС «Атріум» – облік осіб під адміністративним наглядом;
- 4) ППС «Слід» – облік речових доказів, вилучених під час слідчих дій;
- 5) підсистеми профілактики («Електронний кабінет ювенального поліцейського», «Облік кривдника»);
- 6) реєстри у сфері оперативно-розшукової діяльності («Розшук», «Електронна розшукова справа», «СОСТА»);
- 7) реєстри дозвільної діяльності – облік дозволів на операції зі зброєю, прекурсорами, спеціальними засобами.

ІНП є центральною платформою, що дозволяє здійснювати оперативний аналіз ситуації, контролювати ризики, забезпечувати координацію між підрозділами поліції та іншими державними структурами, а також підвищувати ефективність управлінських рішень [39, с.77].

Функціонування Єдиного державного реєстру зброї ґрунтується на законодавчих та підзаконних нормативно-правових актах. Стратегічні положення визначено у:

- 1) Законі України «Про Національну поліцію» [75];
- 2) Законах України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про електронні комунікації»;
- 3) Законі України «Про адміністративну процедуру» [52], який унормовує порядок взаємодії органів влади з громадянами та юридичними особами.

Підзаконний рівень включає постанови Кабінету Міністрів України, що визначають порядок ведення реєстрів, а також накази МВС, які деталізують технічні процедури, алгоритми обміну інформацією, умови доступу та організаційні аспекти здійснення реєстраційних дій.

Адміністративні процедури охоплюють реєстрацію, анулювання дозволів, облік зброї, контроль за умовами зберігання, документування фактів викрадення, втрати чи вилучення, що забезпечує простежуваність та прозорість обігу зброї.

Цифрова трансформація суттєво підвищила якість адміністративних послуг, зменшила ризики корупції, прискорила обмін інформацією та забезпечила автоматизацію ключових процедур. Вона також сприяла гармонізації українських стандартів реєстраційної діяльності з європейськими, що є важливим у контексті євроінтеграції.

Превентивний характер інформаційно-аналітичної діяльності проявляється через:

- здійснення контрольних перевірок умов зберігання зброї;
- профілювання ризиків та аналіз небезпечних осіб;
- міжвідомчу взаємодію з прикордонними та митними органами;
- міжнародний обмін інформацією щодо простежуваності зброї;
- реалізацію програм профілактики та просвітницьких кампаній.

В умовах воєнного стану зростає значення оперативності інформаційних потоків, стабільності функціонування реєстрів та захищеності інформації.

Цифровізація адміністративних процедур поліції узгоджується з загальною державною політикою цифрової трансформації, яку реалізує Міністерство цифрової трансформації України. Сучасні електронні сервіси, включно з автоматизованими процедурами, впроваджуються через портал «Дія», відповідно до Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі (постанова КМУ № 868 від 05.08.2022) [38, с.115–116].

Закон України «Про адміністративну процедуру» [52] став ключовим актом, який уніфікує правила прийняття адміністративних рішень, підвищує стандарти прозорості, визначеності та справедливості у сфері взаємодії з громадянами. Попри це, у науковій літературі наголошується на недостатній розробленості процедурної частини адміністративного законодавства, що підкреслює актуальність подальшого розвитку адміністративно-процедурних механізмів [21, с.376].

У цьому контексті слушною є позиція О. Болгара та І. Ковбаса щодо трансформації державної реєстрації у сервісний інструмент, який має бути прозорим, ефективним та мінімізувати бюрократичні бар'єри [100].

Ефективне надання адміністративних послуг у сфері контролю обігу зброї можливе лише за умови:

- нормативного оновлення законодавства;
- цифровізації ключових процедур;
- передачі частини реєстраційних повноважень органам місцевого самоврядування;
- підвищення кваліфікації персоналу дозвільних підрозділів і ЦНАП;
- впровадження доступних сервісів для вразливих груп населення [12, с.175].

Розвиток інформаційного суспільства та цифрової інфраструктури МВС створює передумови для побудови ефективної, людиноцентричної, орієнтованої на безпеку державної системи управління обігом зброї.

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності Національної поліції України у сфері протидії незаконному обігу зброї становить комплексну систему, що інтегрує цифрові технології, адміністративні процедури, нормативно-правові механізми та міжвідомчу координацію. Розвиток інформаційних ресурсів, зокрема Єдиного державного реєстру зброї та підсистем ПНП, істотно підвищує спроможність поліції здійснювати контроль за обігом зброї, забезпечує прозорість, повноту та простежуваність даних, а також створює умови для своєчасного реагування на загрози. Запровадження цифрових технологій мінімізує корупційні ризики, уніфікує процедури відповідно до європейських стандартів і сприяє формуванню сервісного підходу у сфері публічного адміністрування.

Нормативно-правове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності ґрунтується на законах України про інформацію, захист персональних даних, електронні комунікації, а також на Законі України «Про адміністративну процедуру», що встановлює стандарти прийняття адміністративних рішень. Підзаконні акти МВС деталізують технічні та процедурні аспекти функціонування реєстрів. Такий багаторівневий підхід забезпечує комплексний характер державного контролю за обігом зброї, поєднуючи

реєстраційні дії, перевірки, аналітичну обробку інформації та превентивні заходи.

Водночас у сучасних умовах особливого значення набуває цифрова трансформація системи надання адміністративних послуг, що здійснюється за участю Мінцифри та спрямована на спрощення доступу громадян до сервісів, зниження адміністративних бар'єрів та підвищення їхньої People-oriented орієнтованості. Досвід України у формуванні інформаційного суспільства, розвиток ІКТ та впровадження електронного урядування створюють передумови для подальшого удосконалення механізмів контролю за зброєю. З огляду на євроінтеграційний курс держави важливо забезпечити гармонізацію національних стандартів із європейськими рекомендаціями щодо простежуваності та безпечності обігу зброї.

Таким чином, інформаційно-аналітична діяльність Національної поліції у сфері контролю за обігом зброї має стратегічне значення для забезпечення публічної безпеки. Її розвиток потребує подальшого вдосконалення правового забезпечення, модернізації інформаційних систем, розширення міжвідомчої та міжнародної співпраці, а також безперервного підвищення професійної компетентності персоналу. Лише комплексний підхід дозволить гарантувати прозорий, ефективний і безпечний обіг зброї в Україні.

2.3 Форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час реєстраційної діяльності

Забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час здійснення реєстраційної діяльності є складовою частиною механізму публічної безпеки та важливим елементом загального адміністративно-правового регулювання діяльності поліції. Нормативно-правове підґрунтя цієї сфери сформоване низкою законодавчих актів, зокрема Кодексом законів про працю України [25], Кодексом України про адміністративні правопорушення [26], Кримінальним кодексом України [31],

законами України «Про національну безпеку України» [74], «Про Національну поліцію» [75], «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» [54], «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [59]. Комплексний аналіз цих актів свідчить про встановлення загальних гарантій професійної безпеки правоохоронців, проте специфіка реєстраційної діяльності вимагає додаткового розгляду правових і практичних аспектів забезпечення особистої безпеки працівників поліції.

Особливе місце у системі регулювання безпеки поліцейських належить Закону України «Про Національну поліцію». М. Логвиненко зазначає, що саме цей акт містить прямі норми, які визначають умови застосування поліцейських заходів і безпосередньо пов'язані з особистою безпекою працівників поліції [36]. Статті 44–46.1 Закону регламентують застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї, визначаючи підстави й межі таких дій. Однак аналіз ст. 45 «Застосування спеціальних засобів» засвідчує низку правових невизначеностей. Законодавець підкреслює, що спеціальні засоби застосовуються «для забезпечення публічної безпеки і порядку» [75], проте не містить прямої вказівки на їхнє використання для забезпечення особистої безпеки працівника поліції. Це створює підґрунтя для різночитань та ускладнює оперативне ухвалення рішень у ситуаціях підвищеного ризику.

Аналогічна проблема спостерігається у ст. 34 Закону щодо поверхневої перевірки, яка визначається як поліцейський захід, проте не розглядається як засіб забезпечення особистої безпеки працівника поліції. У практичному вимірі саме поверхнева перевірка є одним із ключових інструментів зниження ризиків під час контакту з особами, що потенційно можуть мати при собі зброю або інші небезпечні предмети. Нормативно-правова невизначеність у цьому питанні потребує усунення, оскільки чітке формулювання умов застосування превентивних заходів є запорукою зниження рівня професійних ризиків.

У сфері особистої безпеки поліцейських важливу роль відіграє правове регулювання дискреційних повноважень. Дискреція, як зазначають В. В. Шиндель та інші дослідники, є способом реалізації повноважень, але не

тотожною необмеженою свободою дій; вона повинна здійснюватися виключно в межах закону, із дотриманням принципів пропорційності, обґрунтованості та правової визначеності [99, с.130–132]. У діяльності Національної поліції дискреція набуває особливого значення при виборі заходів впливу, затриманні осіб, оцінці рівня загроз, у тому числі під час реєстраційної діяльності – коли приймаються рішення щодо перевірок, оглядів, тимчасового вилучення зброї та інших об'єктів дозвільної системи.

Недостатня врегульованість меж дискреції може створювати ризики як для громадян, так і для самих працівників поліції. Нечіткі процедури або прогалини у законодавстві несуть потенційні загрози для особистої безпеки працівників, особливо під час виконання дій, які безпосередньо пов'язані з обігом зброї. Європейські стандарти державного управління та практика ЄСПЛ наголошують, що дискреційні повноваження мають бути чітко визначені законом, супроводжуватися дієвими механізмами контролю та гарантіями від свавілля.

Серед форм забезпечення особистої безпеки працівників поліції, що здійснюють реєстраційну діяльність, слід виокремити:

- нормативно визначені заходи безпеки, включаючи право на застосування фізичної сили, спецзасобів і зброї відповідно до ризиків;
- процедурні гарантії, що регламентують порядок виконання реєстраційних дій, зокрема огляд зброї, вилучення, перевірку умов зберігання, спілкування з власниками та перевірку документів;
- інформаційно-аналітичні інструменти, які забезпечують попередню оцінку ризиків (відомості про судимості, адміністративні правопорушення, психічний стан осіб тощо);
- організаційні заходи, що включають професійну підготовку, інструктаж, технічне оснащення (відеореєстратори, захисні засоби);
- міжвідомчу взаємодію, оскільки робота з об'єктами дозвільної системи часто потребує координації з підрозділами досудового розслідування, експертної служби, СБУ та НГУ;

– правові гарантії соціального захисту у разі травмування, каліцтва або загибелі під час виконання службових завдань [54; 59].

Сучасні виклики публічної безпеки, пов'язані з трансформацією загроз, розвитком технологій, міжнародною співпрацею, євроінтеграційними процесами та необхідністю дотримання прав людини, потребують системного підходу до забезпечення особистої безпеки працівників поліції. В умовах воєнного стану ці виклики посилюються, оскільки зростає ризик незаконного обігу зброї, а процедура взаємодії з громадянами стає більш небезпечною. Розробка та впровадження чітких правил, процедурних стандартів і механізмів контролю є умовою підвищення захищеності працівників поліції та забезпечення ефективної діяльності органів внутрішніх справ (табл.2.1).

Таблиця 2.1 – Види характерних рис національної безпеки

№	Критерій класифікації	Сутність класифікації
1	Об'єктний	Поняття, що визначають безпеку як стан захищеності інтересів особистості, суспільства і держави
2	Змістовний	Поняття, які розкривають безпеку через відсутність небезпеки
3	Системний	Поняття, що розглядають безпеку як властивість системи
4	Інституціональний	Поняття, що визначають безпеку як специфічну діяльність (функцію) держави та її органів
5	Соціальний	Поняття, що позначають безпеку як стан соціальної системи

Джерело: [використано 74]

Форми забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час здійснення реєстраційної діяльності становлять комплекс нормативних, організаційних, процедурних та превентивних заходів, що ґрунтуються на законодавчих вимогах, міжнародних стандартах і практичних потребах правоохоронної діяльності. Аналіз законодавства

засвідчує, що хоча загальні гарантії безпеки правоохоронців закріплені достатньо широко, специфічні аспекти реєстраційної діяльності потребують більшої нормативної визначеності. Особливо це стосується застосування спеціальних засобів, поверхневої перевірки та меж дискреційних повноважень.

Аналіз оприлюднених положень Плану діяльності Міністерства внутрішніх справ України на 2024 рік (додаток А до магістерської роботи) дає підстави стверджувати, що стратегічні наміри МВС зорієнтовані на підвищення стійкості сектору внутрішньої безпеки в умовах воєнного стану, забезпечення ефективної координації органів системи МВС та впровадження європейських стандартів управління. В основі планувальних документів – комплексна трансформація системи внутрішніх справ, яка охоплює нормативно-правову, організаційну, кадрову, технічну і цифрову складові:

1. Нормотворчий пріоритет і гармонізація з правом ЄС. Зміст документа свідчить, що у 2024 році МВС зосереджує значну увагу на підготовці та внесенні змін до нормативно-правових актів, спрямованих на адаптацію законодавства України до *acquis* Європейського Союзу. Особливо це стосується регулювання сфери цивільної безпеки, діяльності Національної поліції, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, служби охорони кордону та дозвільних процедур. Така діяльність відповідає вимогам Угоди про асоціацію та має на меті зменшення нормативних прогалів, уніфікацію адміністративних процедур та приведення практики правозастосування до європейських принципів належного врядування.

2. Підвищення інституційної спроможності органів МВС. План передбачає системну модернізацію управлінських структур, зокрема:

- удосконалення вертикалі координації між центральним апаратом та територіальними органами;
- оптимізацію внутрішніх процедур контролю та аудиту;
- підвищення ефективності кадрової політики, формування професійних компетентностей та доброчесності працівників;

– розбудову спроможності органів, що виконують функції реагування на надзвичайні ситуації, охорони правопорядку та контролю за міграцією.

У тексті документа простежується підхід, згідно з яким кадрова спроможність розглядається як один з ключових факторів забезпечення стійкості системи внутрішніх справ, а розвиток персоналу – як стратегічний ресурс публічної безпеки.

3. Цифровізація процесів і розвиток інформаційних систем. На сторінках 34–35 Плану чітко зазначено комплекс заходів, спрямованих на створення та модернізацію електронних інформаційно-аналітичних платформ, що забезпечують:

- автоматизацію адміністративних процедур у підрозділах Національної поліції та ДСНС;
- уніфікацію та інтеграцію електронних реєстрів;
- розвиток систем ідентифікації та моніторингу;
- підвищення прозорості управлінських рішень.

Такі заходи повністю узгоджуються з державним курсом цифрової трансформації та спрямовані на зниження корупційних ризиків, підвищення оперативності реагування та прозорість діяльності органів внутрішніх справ.

4. Удосконалення системи цивільного захисту. Плани МВС містять значний блок завдань, пов'язаний із підвищенням ефективності системи цивільного захисту, що зумовлено триваючою широкомасштабною війною та зростанням техногенних ризиків. Реалізація цих завдань включає:

- розширення мережі засобів оповіщення;
- удосконалення алгоритмів реагування на надзвичайні ситуації;
- оновлення матеріально-технічного забезпечення ДСНС;
- впровадження сучасних стандартів управління ризиками.

У документі наголошується на необхідності інтеграції з європейською системою цивільного захисту та посиленні міжнародної співпраці.

5. Розвиток партнерства з громадянським суспільством і міжнародними інституціями. План зосереджує увагу на співпраці з ЄС, НАТО та

міжнародними правоохоронними організаціями, що охоплює:

- обмін інформацією;
- спільні навчання;
- реалізацію проєктів технічної допомоги;
- посилення демократичної підзвітності органів МВС.

Це відповідає сучасним європейським підходам до безпеки, які ґрунтуються на відкритості, партнерстві та комплексній взаємодії.

Плани МВС України на 2024 рік, представлені в аналізованому документі, свідчать про системний, багатовекторний характер державної політики у сфері внутрішніх справ. Основним змістовим ядром цієї політики є нормативна гармонізація з правом ЄС, цифрова трансформація управління, інституційне зміцнення органів МВС та розвиток міжнародної кооперації. Такі стратегічні орієнтири формують передумови для модернізації сектору внутрішньої безпеки та забезпечують його здатність ефективно реагувати на виклики воєнного часу й післявоєнної відбудови.

Зміцнення системи забезпечення особистої безпеки потребує удосконалення правового регулювання, підвищення професійної підготовки працівників поліції, розвитку інформаційно-аналітичних механізмів оцінки ризиків і забезпечення ефективного демократичного контролю. У поєднанні з євроінтеграційними процесами та сучасними викликами безпеки це дає можливість створити функціональну модель захисту поліцейських, що гарантуватиме як їхню безпеку, так і ефективність правоохоронної діяльності.

РОЗДІЛ 3.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ КОНТРОЛЮ ЗА ОБІГОМ ЗБРОЇ

3.1 Виявлені недоліки у правовому та інституційному забезпеченні реєстраційної діяльності МВС

Сучасні глобальні тенденції щодо поширення стрілецької зброї зумовлюють необхідність критичного аналізу ефективності державної політики України в сфері контролю за її обігом. За оцінками міжнародних дослідницьких центрів, у 2025 році цивільне населення світу володіє понад 1,1 млрд одиниць зброї, з яких приблизно половина зосереджена у Сполучених Штатах Америки, а інша частина – у всіх інших країнах світу [102]. Середній показник насиченості цивільної зброї у світі демонструє повільну, але стабільну тенденцію до зростання, а в окремих державах кількість одиниць зброї на 100 осіб сягає 140–150 [102]. Аналіз ринку стрілецької зброї свідчить про послідовне зростання обігу, який у 2025 році оцінюється у 6–10 млрд дол. США, що підсилює важливість системного державного контролю за реєстрацією та переміщенням зброї.

Для України особливо актуальним є питання регулювання обігу зброї, оскільки до початку широкомасштабної збройної агресії кількість зброї у цивільному секторі вже становила кілька мільйонів одиниць, значна частина яких перебувала в нелегальному обігу [107]. Опитування домогосподарств показують, що лише 5–6% населення декларують наявність зброї, однак цей показник не відображає реальної кількості, що циркулює у тіньовому секторі [108]. Наявні дані підтверджують, що проблематика обігу зброї вимагає комплексного реформування механізмів реєстрації, контролю та відповідальності.

На основі аналізу нормативних актів, звітів та практики діяльності МВС виокремлюються такі ключові групи проблем, що впливають на якість реєстраційної діяльності (рис. 3.1):

1. Колізії та прогалини у законодавстві.

Відсутність спеціального Закону України «Про зброю», фрагментарне нормативне регулювання, різночитання щодо змісту дозволів та процедур створюють умови для нерівномірного правозастосування.

2. Проблеми дискреційних повноважень.

Відсутність чітких меж адміністративного розсуду у діяльності підрозділів поліції призводить до неоднозначності рішень щодо реєстрації, вилучення та контролю за обігом зброї.

3. Технічні, організаційні та корупційні ризики.

Недостатня інтегрованість інформаційних систем, різнорівнева цифрова інфраструктура, відсутність сучасних інструментів аналізу та контролю ускладнюють ухвалення обґрунтованих управлінських рішень.

4. Проблематика реалізації статті 263 КК України.

Термін «без передбаченого законом дозволу» тлумачиться судами по-різному, що призводить до нестабільності судової практики та ускладнює роботу правоохоронних органів [44].

Рис. 3.1 – Основні проблеми реєстраційної діяльності в МВС

Додатковими чинниками, що негативно впливають на ефективність реєстраційної діяльності, є недостатня інформаційна взаємодія між державними органами, обмежений обмін даними з міжнародними інституціями та відсутність єдиного інформаційно-аналітичного простору. Поширення нелегальної торгівлі зброєю в онлайн-середовищі вимагає від правоохоронних органів оволодіння сучасними аналітичними методами OSINT, аналізу великих масивів даних та цифрових слідів [11].

Значущою проблемою залишається кадровий дефіцит у підрозділах кримінальної аналітики та відсутність системної підготовки працівників до роботи з інструментами штучного інтелекту й машинного навчання. Це негативно впливає на здатність поліції моделювати кримінальні загрози та виявляти організовані групи правопорушників.

У сфері реєстраційної діяльності юридичних осіб такі дослідники, як О. Болгар та І. Ковбас, вказують на надмірний формалізм процедур, дублювання функцій органів влади та відсутність стандартів перевірки документів. Особливо проблемним є питання неможливості повернення адміністративного збору у разі відмови в реєстрації, що створює додаткові фінансові ризики для бізнесу [100].

Інституційні проблеми МВС зумовлені такими факторами:

- фрагментарністю правового поля,
- недостатньою автоматизацією реєстраційних процедур,
- низьким рівнем інтеграції державних реєстрів,
- відсутністю чітких міжвідомчих протоколів,
- неоднорідністю професійної підготовки персоналу,
- зростанням корупційних ризиків у сфері дозвільних процедур.

Ситуація ускладнюється у зв'язку з воєнним станом, умовами якого визначаються особливі режими контролю, обмеження та посилені вимоги до безпеки. Разом із тим стратегічні документи, прийняті в секторі безпеки, формують передумови для подальшого реформування правоохоронної системи, модернізації кадрової політики, цифровізації процедур та

поглиблення міжнародного співробітництва [39].

Рис. 3.2 – Пріоритети комплексного стратегічного плану реформування сектору правопорядку

Стратегічні документи виконують роль дорожньої карти і правової основи, що забезпечує фундамент для прийняття оперативних і тактичних

рішень в умовах воєнного стану, погоджуючи дії державних інституцій і зміцнюючи обороноздатність країни в цілому. Однак, як справедливо наголошує І. В. Шиндель, ефективність реформи залежить не лише від зміни законодавства, а й від переосмислення професійної культури поліцейських, впровадження нових моделей управління, формування здатності адаптуватися до сучасних викликів та динамічних умов безпеки [99, с. 175].

Міжнародний рівень: сприяння впровадженню реформ з боку міжнародних партнерів, зокрема Європейського Союзу, через програми, рекомендації та технічну допомогу. Важливою є ціль – інтеграція української правоохоронної системи до європейських стандартів та наближення до практик країн-членів ЄС.

Нові підходи: запровадження системи незалежного контролю, прозорих конкурсних процедур на керівні посади, захисту свідків і становлення правового режиму у сфері боротьби з корупцією. Паралельно здійснюється реформа пенітенціарної системи, юстиції та інших компетентних структур.

Нормативно-правова база: розробка нових законопроектів, спрямованих на удосконалення організаційної структури, функцій та процедур діяльності правоохоронних органів згідно з європейськими нормами та рекомендаціями, зокрема щодо незалежного набору керівників і підвищення рівня підзвітності.

Ця кропітка та системна реформа спрямована на створення сучасної, відкритої та ефективної правоохоронної системи, здатної забезпечувати безпеку громадян і підвищувати довіру до державних інституцій, що є важливим елементом євроінтеграційного руху України.

Відповідно до розділу 24 Звіту Європейської Комісії про євроінтеграцію в Україні (SWD(2025) 759 final), Україна має певний рівень підготовки у сфері правосуддя, свободи та безпеки і досягла помітного прогресу протягом звітного періоду.

Європейська Комісія відзначає, що в Україні здійснюються системні кроки з реформування правоохоронних інституцій. Зокрема, відбулися суттєві зрушення у діяльності Бюро економічної безпеки України (БЕБ) та Агентства

з розшуку та менеджменту активів (ARMA). Ці реформи спрямовані на підвищення ефективності боротьби з економічними злочинами, прозорість управління арештованими активами та зменшення рівня корупційних ризиків.

Важливим досягненням є також посилення законодавства у сфері протидії незаконному обігу зброї, а також затвердження Кабінетом Міністрів України складу конкурсної комісії для відбору Голови Державної митної служби, що засвідчує поступ у формуванні прозорих процедур кадрової політики на вищому державному рівні.

Попри досягнутий прогрес, інституційна співпраця між правоохоронними органами та механізми координації залишаються недостатньо розвиненими. Як зазначено у звіті, рівень доброчесності та підзвітності у секторі правопорядку також потребує посилення. Відтак необхідною є подальша гармонізація законодавства та розроблення стратегічних документів, які визначають пріоритети державної політики у сферах міграції, прикордонного контролю та обігу зброї.

Крім того, звертається увага на ризики зловживань у процедурах перевірок співробітників правоохоронних органів, які проводить Служба безпеки України відповідно до змін, ухвалених у липні 2025 року. Відсутність належних правових запобіжників може створювати умови для порушення принципу верховенства права та зловживань адміністративними повноваженнями.

Рекомендації Європейської Комісії, надані у попередньому звіті, виконані частково та залишаються чинними, що свідчить про тривалість процесу інституційного узгодження із європейськими стандартами у сфері правосуддя, свободи та безпеки.

Основні напрями подальшої гармонізації законодавства формуються комплексно і включають кілька ключових етапів та принципів:

1. Визначення пріоритетних сфер і питань, що потребують оновленого правового регулювання відповідно до міжнародних стандартів і з урахуванням національних особливостей. Це вимагає аналізу та виділення ключових

галузей, у яких гармонізація принесе найбільший ефект.

2. Проведення порівняльно-правового аналізу існуючого національного законодавства і міжнародних (зокрема європейських) правових стандартів. Метою цього є виявлення розбіжностей, юридичних колізій, прогалин та шляхів їх усунення.

3. Розробка та прийняття нових нормативно-правових актів, внесення змін до чинного законодавства, які максимально відповідатимуть міжнародним правовим стандартам, з одночасним збереженням унікальності національної правової системи.

4. Забезпечення матеріально-технічної бази та створення спеціалізованих органів або уповноважених структур для координації процесу гармонізації, з функціями моніторингу, оцінки ефективності та забезпечення взаємодії між усіма гілками влади.

5. Врахування принципу поділу влади та забезпечення незалежності кожної гілки влади в процесі реформування, що сприяє належній правовій гармонізації без порушень балансу влад.

6. Залучення широкого кола стейкхолдерів – урядових органів, експертного середовища, громадськості, міжнародних партнерів – для забезпечення прозорості, якості та сталості процесу.

Отже, формування основних напрямів гармонізації – це послідовний, стратегічно обґрунтований процес, спрямований на приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних стандартів, з урахуванням національних особливостей і потреб розвитку держави. Цей підхід є необхідною умовою інтеграції України у міжнародний правовий простір і зміцнення правової держави [40].

Європейська Комісія визначила низку ключових завдань для України на наступний рік, серед яких:

1. Забезпечення відчутного прогресу у реалізації стратегічного плану реформування правоохоронних органів (OAS AP) та виконання положень дорожньої карти верховенства права, що охоплюють положення розділу 24.

Цей напрям передбачає удосконалення системи управління сектором безпеки на основі прозорості, ефективності та підзвітності.

2. Прийняття Закону про розмежування повноважень, функцій і відповідальності правоохоронних органів (LEAs). Його мета – створити чітку систему міжвідомчої координації, усунути дублювання повноважень і забезпечити ефективний розподіл відповідальності між структурами сектору безпеки. Важливим є також упровадження прозорих і заснованих на заслугах процедур добору керівних кадрів у центральних і регіональних підрозділах Національної поліції України (НПУ) та Державного бюро розслідувань (ДБР) із залученням незалежних експертів, висунутих міжнародними партнерами, та посилення дисциплінарних і антикорупційних механізмів, адаптованих до українських реалій.

3. Прискорення ухвалення нової Стратегії інтегрованого управління кордонами (IBM), яка має включати чіткий план дій і вимірювані індикатори реалізації, що дозволить оцінювати ефективність державної політики у сфері прикордонного контролю, міграції та безпеки [106].

Отже, реформування системи правосуддя, свободи та безпеки залишається одним із ключових напрямів євроінтеграційних трансформацій України. Попри часткове виконання рекомендацій Європейської Комісії, державі вдалося досягти помітних результатів у реформуванні правоохоронних органів, посиленні антикорупційних засад, розвитку кадрової політики та цифровізації управлінських процесів.

Подальше просування у цьому напрямі потребує послідовної імплементації *acquis* ЄС, удосконалення інституційної взаємодії між суб'єктами публічної влади та зміцнення механізмів підзвітності, що є необхідною передумовою для наближення України до стандартів Європейського Союзу у сфері правосуддя, свободи та безпеки.

Використання сучасних симуляторів та технологій у вогневій підготовці поліцейських є важливою умовою підвищення якості підготовки в умовах воєнного стану.

Серед ключових переваг можна виокремити:

1. Реалістичність тренувань. Завдяки впровадженню віртуальних симуляторів та VR-технологій навчання максимально наближене до реальних ситуацій. Це підвищує готовність до дій у надзвичайних умовах без загрози життю і здоров'ю.
2. Розвиток стресостійкості. Тренування в умовах симульованого стресу сприяють формуванню психологічної витривалості, що критично важливо для прийняття рішень у кризових ситуаціях.
3. Індивідуалізація навчання. Технології дозволяють адаптувати тренувальний процес під потреби кожного співробітника, аналізуючи помилки та коригуючи техніку стрільби в режимі реального часу.
4. Підвищення безпеки. Віртуальні тренажери знижують ризики травмування і пошкодження техніки, що робить підготовку не лише ефективною, а й безпечною [37].

Як зазначає О. О. Кучеровський, надання поліцейських послуг в умовах правового режиму воєнного стану потребує розширення інструментів взаємодії поліції з громадськістю, підвищення прозорості діяльності, упровадження сучасних технологій та адаптації професійної підготовки співробітників поліції до нових викликів. Насамперед автор наголошує на необхідності організації регулярних зустрічей поліції з громадянами у безпечних локаціях та реалізації програм, спрямованих на формування довіри між поліцією та громадою, навіть у складних і нестабільних умовах.

Другим важливим напрямом визначено підвищення відкритості та підзвітності правоохоронної системи. У контексті воєнного стану це передбачає створення мобільних комісій для розгляду скарг на дії поліції, а також запровадження систем «відкритих даних» і регулярного онлайн-звітування через цифрові платформи та соціальні мережі.

Третім компонентом модернізації виступає застосування сучасних технологій: встановлення мобільних систем відеоспостереження у стратегічно важливих місцях, використання мобільних додатків для оперативного зв'язку

громадян із поліцією – навіть за умов обмеженого доступу до інтернету чи відключення електроенергії, а також застосування аналітичних платформ для обробки даних і прогнозування злочинності.

Особлива увага приділена вдосконаленню професійної підготовки: проведенню онлайн-тренінгів із акцентом на етичну поведінку та дотримання прав людини, а також створенню мобільних навчальних центрів для поліцейських, що працюють у районах бойових дій.

Автор виокремлює й важливість гендерної компетентності, підкреслюючи необхідність забезпечення рівного представництва жінок у правоохоронних органах та створення умов для їхнього кар'єрного зростання у воєнний період.

Окремим напрямом є підтримка доброчесності та боротьба з корупцією, що включає розроблення механізмів для подання скарг на недоброчесну поведінку поліції через онлайн-інструменти, упровадження систем моніторингу якості професійної підготовки, регулярні тестування та опитування щодо проявів недоброчесності.

Також наголошується на потребі тісної координації поліції з військовими структурами Збройних Сил України, військовими адміністраціями та іншими правоохоронними органами, що передбачає розроблення протоколів взаємодії, створення спільних оперативних штабів і проведення комплексних тренувань.

Узагальнюючи, Кучеровський підкреслює, що ефективна модель поліцейських послуг у воєнний період має ґрунтуватися на поєднанні сучасних технологій, високих професійних стандартів, прозорості та активної роботи з громадськістю. Зміцнення довіри між громадою та поліцією визначається як ключова умова забезпечення публічної безпеки, а одним із першочергових завдань науки державного управління він вважає формування теоретичної основи дослідження цих процесів [33].

Проблематика реалізації статті 263 КК України полягає, зокрема, у нечіткості поняття «без передбаченого законом дозволу», що створює підґрунтя для різного тлумачення судовими органами і унеможливорює

стабільне правозастосування. Так, у ряді рішень суди дійшли висновку, що відсутність спеціального закону виключає можливість покарання, оскільки кримінальна відповідальність не може наставати за порушення неіснуючого порядку. Водночас інші судові інстанції вказують, що диспозиція ч. 1 ст. 263 КК сформульована достатньо чітко для кваліфікації діяння як злочинного. Додаткових труднощів додає трактування «добровільності» здачі зброї, адже добровільна передача предметів злочину є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності лише у разі відсутності тиску або неминучості їх вилучення. Вказані положення потребують уточнення на рівні законодавства для забезпечення єдності судової практики (постанова Верховного Суду у справі № 756/15397/19 від 11.10.2023) [44].

Згідно з частинами 1 та 2 статті 263 Кримінального кодексу України, кримінальна відповідальність настає за носіння, зберігання, придбання, передачу чи збут вогнепальної зброї (крім гладкоствольної мисливської), бойових припасів, вибухових речовин або вибухових пристроїв, а також холодної зброї без передбаченого законом дозволу .

Однак правова невизначеність у трактуванні терміна «без передбаченого законом дозволу» створює труднощі у правозастосуванні. Так, Печерський районний суд м. Києва у справі № 757/7651/16-к від 19 лютого 2018 року постановив виправдувальний вирок щодо особи, яка носила холодну зброю без передбаченого законом дозволу, зазначивши, що відсутність закону, який би передбачав отримання такого дозволу, унеможлиблює притягнення до кримінальної відповідальності .

Водночас Верховний Суд у постанові від 31 травня 2018 року у справі № 127/27182/15-к дійшов висновку, що поняття «закон», використане в ст. 263 КК України, має розширене тлумачення і включає в себе законодавство в цілому, зокрема нормативні акти, що регулюють відповідні правовідносини .

Щодо добровільної здачі зброї, частина 3 статті 263 КК України передбачає звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка добровільно здала органам влади зброю, бойові припаси, вибухові речовини

або вибухові пристрої . Проте судова практика свідчить про неоднозначність у визначенні «добровільності». Так, Касаційний кримінальний суд у постанові від 11 жовтня 2023 року у справі № 756/15397/19 зазначив, що добровільна видача означає, що особа має реальну можливість та усвідомлює, що і надалі безперешкодно може зберігати предмети цього злочину, проте за власним бажанням здає їх органу влади .

У контексті діяльності Національної поліції ці правові колізії ускладнюють процес притягнення осіб до відповідальності за незаконне поводження зі зброєю. Відсутність чіткого законодавчого регулювання та неоднозначна судова практика створюють перешкоди для ефективного виконання поліцією своїх обов'язків щодо забезпечення громадської безпеки та правопорядку.

Законопроект № 3066 «Про дозвільну систему у сфері поводження із спеціально визначеними видами зброї, боєприпасів до неї, засобів індивідуального захисту та активної оборони, вибухових матеріалів» спрямований на комплексне оновлення нормативної бази, що регулює допуск фізичних та юридичних осіб до обігу зброї та пов'язаних з нею об'єктів. Документ деталізує правовий режим дозвільної системи, встановлює єдині терміни, принципи державного регулювання, вимоги до суб'єктів, об'єктів і процедур у цій сфері, фактично пропонуючи перехід від підзаконного до законодавчого рівня врегулювання відносин, які нині значною мірою базуються на Положенні про дозвільну систему, затвердженому постановою КМУ № 576 від 12.10.1992 р.

Зміст законопроекту № 3066 охоплює визначення дозвільної системи як сукупності врегульованих законом процедур контролю за придбанням, зберіганням, носінням, перевезенням, використанням зброї та вибухових матеріалів, а також функціонуванням об'єктів, де здійснюється виготовлення, ремонт, зберігання й реалізація таких предметів. Він встановлює вичерпний перелік об'єктів дозвільної системи, категорії зброї, умови реалізації права на набуття та володіння нею, підстави та порядок видачі, відмови у видачі й

анулювання дозволів, а також функції органів державної влади, насамперед МВС та його уповноважених підрозділів, у сфері регулювання обігу зброї [84].

Важливим елементом законопроекту є закріплення системи прав та обов'язків власників зброї, процедур державного контролю (планові та позапланові перевірки, нагляд за об'єктами зберігання й реалізації), а також механізмів відповідальності за порушення встановленого порядку. У перспективі його ухвалення має забезпечити прозорість і передбачуваність дозвільних процедур, уніфікацію практики правоохоронних органів та узгодження національного регулювання обігу зброї з європейськими стандартами публічної безпеки, що надає законопроекту № 3066 системоутворюючого значення для модернізації дозвільної політики держави у сфері обігу зброї.

У сучасних умовах трансформації правового регулювання обігу зброї в Україні особливого значення набувають законодавчі ініціативи, спрямовані на формування цілісної та прозорої системи державного контролю. Однією з ключових законодавчих розробок є законопроект № 5708 «Про право на цивільну вогнепальну зброю» [82], який визначає базові засади обігу, зберігання та відстежуваності цивільної зброї. Документ був прийнятий Верховною Радою за основу у лютому 2022 року, а у 2025 році включений до порядку денного чергової сесії парламенту, що засвідчило його актуальність у контексті національної безпеки та потреби у модернізації дозвільної політики [82]. Законопроект формує нормативну архітектуру цивільного обігу зброї, встановлює категоризацію зброї, вимоги до суб'єктів володіння, правила реєстрації, обмеження, підстави для відмови та анулювання дозволів, а також визначає засади функціонування Єдиного державного реєстру зброї як інструменту забезпечення простежуваності та контролю [82].

Другим важливим нормативним елементом є законопроект № 9538, спрямований на запровадження режиму декларування зброї в умовах воєнного стану [83]. Він був ухвалений парламентом за основу у 2024 році, а згодом прийнятий у другому читанні та в цілому, що дозволило сформулювати правовий

механізм легалізації зброї, знайденої або отриманої цивільними особами під час бойових дій [83]. Нормативна модель, запропонована цим документом, зобов'язує осіб повідомляти Національну поліцію про факт знаходження зброї у визначений строк, забезпечує створення облікових записів у державних реєстрах та врегульовує умови подальшого набуття права власності після припинення дії воєнного стану [83]. Таким чином, законопроект № 9538 виконує функцію своєрідного «перехідного режиму» державного контролю, спрямованого на мінімізацію ризиків неконтрольованого обігу зброї.

У сукупності два останні законопроекти формують взаємодоповнювальні елементи майбутньої системи правового регулювання обігу зброї в Україні: законопроект № 5708 забезпечує концептуальну та інституційну рамку цивільного обігу зброї в мирний час, тоді як законопроект № 9538 спрямований на впорядкування обліку та декларування зброї в умовах воєнного та післявоєнного періоду. Їх спільною рисою є прагнення модернізувати дозвільну політику, підвищити рівень публічної безпеки та забезпечити відповідність державної системи контролю європейським стандартам.

Результати дослідження свідчать, що правове та інституційне забезпечення реєстраційної діяльності МВС залишається фрагментарним та потребує системної модернізації. Основні проблеми пов'язані з колізійністю законодавства, недостатньою інституційною взаємодією, низьким рівнем цифровізації, корупційними ризиками та кадровим дефіцитом у сфері кримінальної аналітики. Наявні нормативні прогалини ускладнюють ефективне застосування ст. 263 КК України та інших положень, пов'язаних із контролем за обігом зброї.

Водночас реформаторські ініціативи, зокрема законопроекти № 3066, № 5708 та № 9538, а також стратегічні документи сектору безпеки, формують нову рамку для удосконалення системи контролю, що має бути спрямоване на прозорість, підзвітність та відповідність європейським стандартам. Стійкий прогрес залежить від якісної імплементації *acquis* ЄС, розвитку цифрової

інфраструктури, підвищення компетентності персоналу та формування нової професійної культури в органах внутрішніх справ.

3.2 Перспективи модернізації Національної поліції України у сфері обігу зброї

Сучасний стан правового регулювання обігу вогнепальної зброї в Україні характеризується фрагментарністю, відсутністю системного законодавчого акта та обмеженою ефективністю наявних механізмів державного контролю. Незважаючи на запровадження у 2024 році порядку декларування зброї, існуючі процедури заохочення громадян до добровільної здачі зброї залишаються застарілими та не враховують специфічних умов воєнного стану та очікуваного післявоєнного періоду. Як справедливо зазначає дослідник: «чинне законодавство України про обіг вогнепальної зброї потребує суттєвого оновлення... способи стимулювання та заохочення населення до здачі зброї залишаються застарілими» [19, с. 13]. Це свідчить про необхідність стратегічної модернізації державної політики у сфері контролю за зброєю та інституційної трансформації Національної поліції України.

Модернізація діяльності поліції у сфері обігу зброї охоплює кілька ключових напрямів (рис. 3.3), які формують цілісну модель інституційного, правового та технологічного оновлення:

- підвищення інституційної спроможності,
- впровадження принципів належного врядування,
- розвиток кадрового, інформаційного та ресурсного забезпечення,
- розвиток електронних інструментів і підвищення прозорості.

Усі зазначені компоненти взаємопов'язані та відображають зміщення державної політики від реактивного до превентивного управління в сфері безпеки.

Рис. 3.3 – Напрямки модернізації поліції

Модернізація реєстраційної діяльності Національної поліції України у сфері обігу вогнепальної зброї потребує комплексного оновлення законодавчої, організаційної, технологічної та кадрової складових. Відсутність інституційного закону про цивільну вогнепальну зброю залишається ключовою перешкодою для формування цілісної системи державного контролю. Неврегульованість правового статусу окремих категорій зброї, порядку її набуття, реєстрації, передачі та анулювання дозволів створює умови для колізій у правозастосуванні та різночитань норм. Тому реформування законодавчої основи виступає першочерговою передумовою модернізаційних процесів.

Чітке нормативне врегулювання має передбачати встановлення прозорих процедур поводження із зброєю, уніфікацію підзаконних актів, імплементацію європейських вимог щодо маркування, простежуваності та обліку, а також забезпечення стабільної судової практики, зокрема у кваліфікації правопорушень, передбачених ст. 263 КК України. Аналіз сучасних законодавчих ініціатив (законопроекти № 3066, № 5708, № 9538) засвідчує прагнення держави створити єдину концептуальну модель регулювання обігу зброї, наближену до європейських стандартів.

Важливим напрямом модернізації є цифрова трансформація

управлінських процесів у сфері обігу зброї. Як слушно зауважує А. А. Чепіжко, підвищення якості надання державних послуг потребує комплексних реформ та впровадження сучасних інформаційних технологій у сервісних підрозділах [97, с. 181]. Розвиток Єдиного державного реєстру зброї передбачає запровадження автоматизованих алгоритмів аналізу ризиків, інтеграцію з реєстрами прикордонного контролю та судових рішень, використання електронних дозволів і QR-кодування документів. Доцільним є підключення до міжнародних систем простежуваності, зокрема iARMS та інформаційних баз Інтерполу. Ці технології сприяють прозорості процесів, мінімізують корупційні ризики та забезпечують оперативність обробки даних, що має особливе значення в умовах воєнного стану.

Не менш важливою складовою модернізації є підвищення кадрової спроможності Національної поліції. Для ефективного здійснення реєстраційної діяльності необхідні високий рівень професійної підготовки, здатність працювати з електронними системами, володіння навичками OSINT-аналізу, цифрової криміналістики та роботи з масивами даних. Введення профілів компетентностей, застосування симуляторів для підготовки, а також удосконалення навчальних програм дозволить сформувати персонал, здатний діяти у складному безпековому середовищі та приймати юридично обґрунтовані рішення.

Удосконалення реєстраційної діяльності неможливе без ефективної міжвідомчої координації. Синхронізація інформаційних потоків між Національною поліцією, СБУ, Державною прикордонною службою, органами прокуратури та міжнародними партнерами є необхідною умовою протидії незаконному обігу зброї. Спільні інформаційні платформи, обмін оперативними даними та уніфікація процедур сприяють підвищенню результативності розслідувань та профілактичних заходів.

Особливе значення в модернізаційних процесах належить принципам доброчесності та належного врядування. Європейські стандарти передбачають запровадження систем незалежного контролю, регулярних аудитів,

антикорупційних механізмів та інституційної підзвітності. Як наголошується у Кодексі етичної поведінки працівників Мінфіну, ефективність державного управління безпосередньо залежить від дотримання етичних вимог, доброчесності та неупередженості службовців [65]. У контексті контролю за обігом зброї це набуває особливої ваги, адже забезпечує довіру суспільства та легітимність рішень поліції.

Міжнародний досвід свідчить про ключову роль електронізації дозвільних процедур, інтегрованості баз даних та ризик-орієнтованого підходу до контролю. Зокрема, А. А. Чепіжко обґрунтовує необхідність запровадження додаткових механізмів перевірки, включно з використанням поліграфа під час ліцензування [97, с. 197]. Такі інструменти сприяють підвищенню безпеки та зменшенню ймовірності зловживань.

В умовах актуалізації цифрової трансформації публічного управління особливого значення набуває використання зарубіжного досвіду, який упродовж останніх десятиліть довів свою ефективність у забезпеченні простежуваності руху вогнепальної зброї, мінімізації корупційних ризиків та формуванні комплексної системи превенції правопорушень. Досвід держав Європейського Союзу, країн Північної Америки, Балтійського регіону та Австралії відображає широкий спектр інституційних рішень, здатних підвищити рівень публічної безпеки та забезпечити впровадження сучасної моделі контролю за обігом зброї, що відповідає стандартам верховенства права й належного врядування.

Насамперед важливим є вивчення європейської моделі простежуваності, сформованої під впливом Директиви 91/477/ЄЕС та її пізніших редакцій. Сутність цієї моделі полягає у створенні гармонізованих процедур маркування, обліку та контролю за переміщенням зброї. Європейський підхід базується на унікальній ідентифікації зброї, обов'язковій реєстрації всіх її основних частин, постійному обміні інформацією між компетентними органами та функціонуванні інформаційних систем, сумісних між державами-членами. У національній площині реалізація європейської моделі передбачає створення

інтегрованих електронних баз даних, здатних не лише фіксувати рух зброї всередині країни, а й забезпечувати миттєвий обмін інформацією з міжнародними організаціями, включно з Європолем, Інтерполом і системами транскордонної безпеки.

Особливо цінним для України є досвід Балтійських держав, насамперед Естонії, які досягли високого рівня цифровізації дозвільних процедур і електронного врядування загалом. Естонська модель X-Road забезпечує захищений обмін даними між усіма державними інформаційними ресурсами, що дозволяє органам влади оперативно перевіряти інформацію про заявника, історію його правопорушень, статус медичних обмежень, а також наявність зброї та умов її зберігання. Аналітичні можливості цієї системи створюють підґрунтя для автоматизованої оцінки ризиків, що є особливо важливим у контексті реформування української дозвільної системи та необхідності мінімізації людського фактору у процесі ухвалення адміністративних рішень. Естонська практика демонструє, що високий ступінь електронізації забезпечує як прозорість, так і відчутне зниження кількості зловживань з боку посадових осіб, що є вкрай актуальним для українського сектору безпеки.

Не менш показовим є досвід Польщі, яка запровадила ризик-орієнтовані процедури оцінювання заявників. Польська система передбачає комплексну психіатричну та психологічну перевірку, регулярні огляди умов зберігання зброї та постійний моніторинг інформації щодо кримінальних або адміністративних правопорушень особи. Такий підхід забезпечує баланс між правом громадянина на володіння зброєю та публічним інтересом суспільства щодо безпеки. У контексті українських реалій це вказує на необхідність створення єдиного психолого-психіатричного протоколу оцінювання благонадійності осіб, а також інтеграції медичних реєстрів із даними Національної поліції, що суттєво підвищило б ефективність контролю.

Значну увагу привертає німецька модель, побудована на жорсткому адміністративному та превентивному контролі. Німеччина застосовує триступеневу систему дозволів, де кожен етап супроводжується ретельною

перевіркою підстав для володіння зброєю, а також регулярними інспекціями умов її зберігання. Високі стандарти безпеки та суворість вимог дозволили сформувати ефективну систему запобігання правопорушенням, де органи державної влади діють превентивно, зменшуючи ймовірність вчинення злочинів за участю легальної зброї. Адаптація цього підходу в Україні сприятиме зміцненню інституційної спроможності підрозділів дозвільної системи та підвищенню відповідальності власників зброї [19].

У країнах Північної Америки застосовуються інші моделі, серед яких канадська вирізняється високим рівнем електронізації та багатоступеневим ліцензуванням. Канада використовує автоматизовані механізми контролю за зміною статусу заявника, що дає можливість поліції оперативно реагувати на випадки, коли особа більше не відповідає вимогам для володіння зброєю. Це охоплює судимість, домашнє насильство та інші ризик-фактори. Імплементация подібного підходу в Україні забезпечила б дієвий механізм анулювання дозволів у випадках, коли особа становить небезпеку для суспільства. Американський досвід, попри значну різницю у правових режимах, також містить низку інструментів, що можуть бути корисними для України, зокрема контроль за діяльністю дилерів та електронний супровід транзакцій зі зброєю, що забезпечує виявлення підозрілих операцій.

Австралійська модель вважається однією з найбільш комплексних у світі, а ухвалення Національної угоди щодо зброї (NFA) стало прикладом успішної трансформації дозвільної системи. Створення інтегрованої інформаційної системи обліку зброї, зменшення кількості високоризикових категорій, підвищення стандартів зберігання та інтенсивні інформаційно-превентивні кампанії дозволили суттєво знизити рівень злочинності. Україна, особливо в умовах воєнного стану, може використати австралійський досвід для створення уніфікованого реєстру, що охоплюватиме всі категорії зброї, включно зі трофейною, вилученою та зібраною на лінії бойових дій.

Порівняльний аналіз зарубіжних систем дає змогу сформулювати основні напрями імплементації їх досвіду в Україні. Ключовим є створення

комплексного нормативно-правового акта, який регулював би обіг цивільної зброї та втілював стандарти ЄС щодо маркування, простежуваності та контролю. Далі вкрай необхідною є цифровізація – розвиток Єдиного державного реєстру зброї, інтеграція його з реєстрами судових рішень, даними Державної прикордонної служби, медичними реєстрами та інформаційними системами МВС. Міжнародний досвід доводить: саме цифрові системи у поєднанні з алгоритмічним аналізом ризиків забезпечують прозорість, зменшення корупційних факторів і прискорення процедур.

Важливою є також підготовка кадрів, адже ефективність реформи залежить від компетентності персоналу, який здійснює реєстраційні та контролюючі функції. Використання моделей професійного навчання, застосовуваних у школах поліцейського менеджменту ЄС, впровадження тренінгів із цифрової криміналістики, OSINT-аналізу, ризик-орієнтованого управління та міжнародних стандартів публічної етики сприятимуть підвищенню інституційної спроможності Національної поліції.

Невід’ємним елементом ефективної системи контролю є міжвідомча координація. Зарубіжний досвід свідчить, що лише комплексний обмін інформацією між поліцією, прикордонною службою, службою безпеки, органами прокуратури та міжнародними структурами забезпечує низький рівень незаконного обігу зброї. Для України особливо актуальним є підключення до глобальних баз даних Інтерполу (зокрема, iARMS), активна співпраця з Європолем та іншими міжнародними партнерами, здатними надати технічну й аналітичну підтримку.

На основі аналізу зарубіжних моделей можна визначити такі ключові напрями інтеграції (рис. 3.4):

Нормативно-правова адаптація

ухвалення інституційного Закону «Про обіг цивільної вогнепальної зброї»;
гармонізація законодавства з Директивами ЄС;
запровадження стандартизованих процедур реєстрації, контролю та анулювання дозволів.

Цифровізація управління

створення багатофункціонального Єдиного державного реєстру зброї;
автоматизоване виявлення ризиків;
інтеграція з міжнародними реєстрами.

Професіоналізація кадрового складу

навчання у школах поліцейського менеджменту ЄС;
впровадження компетентнісних профілів;
регулярна сертифікація

Інституційна співпраця

організація спільних операцій щодо боротьби з нелегальною зброєю;
розширення участі в Interpol iARMS;
розбудова міжнародних аналітичних платформ

Превентивні та етичні стандарти

формування культури доброчесності;
запобігання конфлікту інтересів у дозвільній системі;
зміцнення механізмів громадського контролю

Рис. 3.4 – Можливості адаптації зарубіжного досвіду в Україні

Важливо враховувати, що зарубіжні практики є результатом тривалих інституційних трансформацій та культурних зрушень. Як слушно підкреслює І. В. Шиндель, реформування правоохоронних органів – це не лише оновлення технічних чи правових механізмів, а передусім зміна професійної ідентичності поліцейського та формування нових стандартів взаємодії з громадянами. У цьому контексті досвід європейських держав, де довіра до інституцій формується через прозорість процедур, відкритість комунікацій та етичність прийняття рішень, є надзвичайно важливим для України.

Таким чином, використання зарубіжного досвіду відкриває широкі можливості для модернізації реєстраційної діяльності Національної поліції України. Імплементация кращих європейських і світових практик дозволить досягти більшої прозорості, зменшити рівень незаконного обігу зброї, забезпечити простежуваність її переміщення та сформувати сучасну модель публічної безпеки, що відповідає європейським стандартам і потребам українського суспільства в умовах воєнного та післявоєнного періоду.

Як підкреслює І. В. Шиндель, реформування правоохоронної системи є не лише адміністративною зміною, а культурною трансформацією, що передбачає оновлення професійної ідентичності поліцейського та формування моделі правопорядку, заснованої на довірі суспільства [99, с. 175–176]. Це зумовлює потребу у підвищенні комунікативної відкритості, розвитку аналітичного управління та переосмисленні стандартів взаємодії з громадянами.

Отже, модернізація реєстраційної діяльності Національної поліції України у сфері обігу зброї має здійснюватися шляхом узгодженого поєднання правових, організаційних, цифрових, кадрових та етичних змін. Лише комплексний підхід дозволить сформувати систему контролю, що відповідатиме стандартам Європейського Союзу, забезпечуватиме прозорість, простежуваність та ефективність управління, а також сприятиме підвищенню рівня публічної безпеки.

ВИСНОВКИ

1. Однією з ключових функцій сучасної держави є формування ефективної та адаптивної системи національної безпеки, здатної реагувати на складні внутрішні та зовнішні виклики. Конституційні зміни та ухвалення Закону України «Про національну безпеку» започаткували глибинну трансформацію сектору безпеки, що стало особливо актуальним в умовах воєнного стану. Ця трансформація, у поєднанні з реформами публічного управління, актуалізує потребу оновлення законодавства та формування нової концепції безпекових платформ, які забезпечують інтеграцію сектору правопорядку, оборони й цивільного захисту. Сучасна поліцейська діяльність вимагає теоретичного переосмислення на основі демократичних стандартів, оптимального балансу між публічним контролем та дискреційними повноваженнями, а також широкого використання інноваційних технологій у забезпеченні громадської безпеки. Поліцейська перевірка як елемент превентивної діяльності має спиратися на принципи законності, пропорційності та мінімального втручання у права людини, що створює передумови формування довірливої взаємодії між поліцією та суспільством.

2. Нормативно-правове регулювання перевірки зданої або задекларованої вогнепальної зброї формує багаторівневу систему державного контролю, яка інтегрує норми матеріального, процесуального й адміністративного права з інноваційними технічними інструментами. Це забезпечує уніфікований порядок прийому зброї, її технічного огляду, експертизи, внесення до державних реєстрів, тимчасового зберігання, набуття права власності чи утилізації. Важливою складовою цієї системи є розвиток електронних інформаційних ресурсів МВС, які підвищують прозорість руху зброї та мінімізують можливість її нелегального переміщення. Судова практика, зокрема щодо Інструкції МВС № 622, відіграє ключову роль у витлумаченні правових норм та усуненні правової невизначеності,

підтверджуючи необхідність постійного оновлення підзаконних актів відповідно до принципів верховенства права.

3. Узагальнений аналіз дає змогу стверджувати, що реєстраційна діяльність у системі публічного адміністрування має складний, багаторівневий і міжгалузевий характер, поєднуючи юридичні, технічні й управлінські механізми у сферах, критично важливих для держави та суспільства. Вона виконує функції фіксації юридично значущих фактів, створення правової визначеності, забезпечення прозорості цивільного обороту та контролю за об'єктами підвищеної небезпеки. Порівняльний аналіз діяльності Міністерства юстиції України та Національної поліції демонструє різну природу їхніх реєстраційних функцій: якщо Мін'юст здійснює переважно конститутивну реєстрацію, спрямовану на створення юридичних фактів у приватноправовій сфері, то реєстрація у системі МВС має превентивно-контрольний характер і спрямована на запобігання загрозам публічній безпеці.

4. Попри відмінності, обидві моделі реєстраційної діяльності спираються на принцип юридичної визначеності, реалізуючи його різними методами. У Мін'юсті ключове значення має стабільність цивільного обороту, тоді як у МВС – точність, повнота та оперативність обліку об'єктів, які можуть бути використані всупереч закону. Це впливає на організацію інформаційних систем, структуру процедур та обсяг дискреційних повноважень посадових осіб, що вимагає гармонізації із стандартами ЄС, зокрема Директивою 2021/555.

5. Подальший аналіз засвідчив низку проблем нормативного регулювання дозвільної та реєстраційної діяльності МВС. Зокрема, в Україні досі не існує законодавчо визначених понять «реєстрація» та «перереєстрація» зброї, що ускладнює єдність правозастосування. Відсутність повноцінного національного реєстру зброї, а також фрагментарність дозвільної політики сприяють поширенню нелегального обігу зброї, що становить загрозу національній безпеці. Виявлено й корупційні ризики у системі видачі дозволів, а також правові колізії у чинному законодавстві, що свідчить про необхідність

перегляду повноважень правоохоронних органів і можливості створення нових інституцій, відповідальних за дозвільну діяльність.

6. У цьому контексті законопроекти № 3066, № 5708 та № 9538 відіграють ключову роль у створенні нової правової архітектури обігу зброї в Україні. Їх прийняття сприятиме побудові прозорої, стандартизованої та безпечної системи державного контролю відповідно до європейських норм. У поєднанні з розвитком Єдиного державного реєстру зброї це забезпечить простежуваність кожної одиниці зброї на всіх етапах її життєвого циклу, уніфікацію адміністративних процедур, підвищення якості адміністративних послуг, цифровізацію дозвільної діяльності та зниження ризиків незаконного обігу.

7. Інституційне забезпечення реєстраційної діяльності органів внутрішніх справ є складною системою, що інтегрує адміністративні процедури, цифрові ресурси, нормативно-правові акти, експертні структури та механізми міжвідомчої координації. Важливо, що ЄДРЗ функціонує не лише як технічний реєстр, а як повноцінна безпекова інфраструктура, що забезпечує баланс між інтересами громадян та потребами держави, виконуючи правоохоронні, аналітичні та сервісні функції. Його інтеграція з іншими державними реєстрами та міжнародними інформаційними системами є необхідною умовою виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо протидії незаконному обігу зброї.

8. Перспективи модернізації Національної поліції України у сфері обігу зброї визначаються комплексом правових, організаційних, технологічних та етичних перетворень. Ключовими напрямками є цифровізація дозвільних процесів, модернізація інформаційних систем, підвищення професійної компетентності працівників поліції, забезпечення незалежного нагляду та громадського контролю, розвиток сервісної моделі публічної адміністрації, адаптація до стандартів Європейського Союзу. Впровадження принципу адаптивності у діяльність поліції, який передбачає проактивну реакцію на динаміку суспільних потреб та загроз, є одним із ключових чинників

формування стійкої системи публічної безпеки в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови.

9. Узгодженість дій між МВС, Національною поліцією, сервісними центрами, експертними службами та інформаційними структурами визначає ефективність системи реєстраційної діяльності та її відповідність європейським стандартам правовладдя. Реєстрація як адміністративна процедура забезпечує баланс між приватними правами, публічними інтересами та безпековими потребами держави, що є основою сучасної моделі публічного управління у сфері внутрішніх справ.

10. У підсумку, комплексне реформування реєстраційної діяльності та системи державного контролю за обігом зброї є невід'ємною умовою формування сучасної, ефективної та прозорої моделі публічного управління, яка відповідає європейським стандартам та забезпечує публічну безпеку в умовах сучасних загроз.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авер'янов В.Б. Питання правового регулювання адміністративних процедур. *Конституція України – основа модернізації держави та суспільства. 21-22 червня 2001 р., Харків: матеріали наук. конф. / Упорядники Ю.М. Грошевий, М.І. Панов. Харків: Право, 2001. С.275 – 277.*
2. Андрійко О.Ф. Державний контроль: нові погляди на його сутність і призначення. *Виконавча влада і адміністративне право / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. К.: Видавничий дім «Ін-Юре», 2002. С. 427–428.*
3. Баранов А. П. Надання адміністративних послуг за принципами належного врядування. Матеріали науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку публічного управління в контексті євроінтеграції», (19-23 листопада 2018 року) URL: http://eurasian-institute.org/erosi/ua/conference/19.11.2018/2_Baranol.pdf.
4. Білих І.В. Дискреція в діяльності Національної поліції України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2023. №4. С. 92-97.*
5. Болгар О. В. Інститут реєстрації в діяльності органів публічної адміністрації України: теорія та практика правозастосування: дис. ... д.юр.н. за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». – Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2025. 590 с.
6. Бондаренко О. С. Способи судового захисту прав суб'єктів звернення за отримання адміністративних послуг. *Європейські перспективи. 2022. № 1. С.201-205. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89661/1/Bondarenko_Sposoby_sudovogo_zahusty.pdf;jsessionid=287370806003E62E453BVC4A4CE5814*
7. Бугайчук К. Л. ПІДСТАВИ ТА УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ СПІВРОБІТНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПРЕВЕНТИВНИХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. *In The 9th International scientific and practical conference “Development of innovation*

systems: trends, challenges, prospects” (March 04–07, 2025) Hamburg, Germany. International Science Group. 2025. 364 p.

8. Василенко С. О. Встановлення особи для притягнення її до адміністративної відповідальності як превентивний поліцейський захід. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 4. С. 139–141. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-4/32>.

9. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. Київ; Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.

10. Гарасимів Т. Гармонізація як раціональний модус приведення національного законодавства до міжнародно-правових стандартів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2022. № 4 (36). С. 38–45. DOI: <https://doi.org/10.23939/law2022.36.038>

11. Гладких О., Сальніков Д., Мурейко М., Кисельов А. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ЩОДО ПОШУКУ ІНФОРМАЦІЇ ПРО НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ЗБРОЇ. *UNIVERSUM*. 2025. №21. С. 116–120. URL: <https://archive.liga.science/index.php/universum/article/view/1965>

12. Гриценко Г.М., Манакіна О. О. Актуальні питання надання адміністративних послуг в державі. *Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу реформування системи вітчизняного законодавства: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців*. м. Київ, 31 жовтня 2024 р. / За ред. проф. Івчук Ю.Ю. Київ: вид-во Східноукраїнського національного університета ім. В. Даля 2024. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://pravo-snu.com.ua/wp-content/uploads/2024/11/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD>

%D1%86%D1%96%D1%97-31.10.2024.pdf

13. Гурковський М. П. Реєстраційна діяльність публічної адміністрації: організаційно-правовий аспект : монографія. Львів: ЛьВДУВС, 2012. 204 с.

14. Деякі питання документування управлінської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>.

15. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523. *Офіційний вісник України*. 2014. № 45. Ст. 1193.

16. Деякі питання реформування державного управління України : розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 474-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80#Text>.

17. Джафарова О. В. Щодо розуміння категорії «публічно-сервісна діяльність» Національної поліції. *Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Кривий Ріг, 22 листоп. 2016 р.) / Донец. юрид. ін-т МВС України. Кривий Ріг, 2016. С. 55–58.

18. Джига Т. В. Сучасний стан, проблеми і перспективи розвитку в Україні електронних адміністративних послуг. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1716>

19. Дрок І. С., Бугайчук К. Л., Джафарова О. В. та ін. Необхідні зміни в національному законодавстві для заохочення (стимулювання) Національною поліцією України населення до здачі (виведення з «тіні») огнестрільної зброї, боєприпасів на засадах партнерства, спрямованої на задоволення їхніх потреб у публічній безпеці та порядку : наук. дослідження. Дніпро : Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. 32 с.

20. Желінський В. М. Адміністративно-правові засади реєстраційної діяльності Міністерства юстиції України: дис. ... к.ю.н. – спеціальність

12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2020. 234 с.

21. Загальне адміністративне право України : підручник / за заг. ред. : акад. С. Ківалова і проф. Л. Білої-Тіунової; Нац. ун-т Одеська юрид. академія. Одеса: Фенікс, 2023. 792 с.

22. Інструкція про порядок переведення органів Національної поліції на посиленій варіант службової діяльності: наказ МВС України № 1560. від 10.12.2015 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0012-16#Text>

23. Кейдалюк В.О., Сухарева А.О. Взаємодія Національної поліції України з громадськими об'єднаннями правоохоронної спрямованості: теорія та практика: Монографія. Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2025. 159 с.

24. Ковалів М.В., Іваха В.О. Діяльність органів внутрішніх справ в умовах воєнного стану. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: *Юридичні науки*. 2016. № 837. С. 65-70.

25. Кодекс законів про працю України : Закон України від 2 трав. 2025 р. № 322-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

26. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24) від 07.12.1984 № 8073-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

27. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 14 черв. 2025 р. № 80731-Х. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

28. Колотуха К. А., Краковська А. Є. Поняття та зміст адміністративних послуг. *Журнал східноєвропейського права*. 2020. № 82. С.49-56.

29. Комплексна реформа правоохоронної системи як ключовий елемент євроінтеграції України. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/news/infographics/overarching-law-enforcement-reform-as-a-key-component-of-ukraine-s-eu-accession/>

30. Кравченко С.О. Перспективи розвитку системи надання адміністративних послуг в Україні на сучасному етапі. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2021. Том 32 (71). № 4 С. 54-59.
31. Кримінальний кодекс України : Закон України від 7 черв. 2025 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
32. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
33. Кучеровський О. О. Теоретико-методологічні засади організації надання поліцейських послуг у сфері забезпечення публічної безпеки: дис. ... д.філос. за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування» – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2024. 226 с.
34. Кейдалюк В.О., Сухарева А.О. Взаємодія Національної поліції України з громадськими об'єднаннями правоохоронної спрямованості: теорія та практика: Монографія. – Одеса: Одеський державний університет внутрішніх справ, 2025. - 159 с.
35. Литовченко В. В. Теоретичні підходи до визначення механізмів надання адміністративних послуг у публічному управлінні. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2021. № 4 (31). С. 9 – 13. URL: <http://212.1.86.13/jspui/handle/123456789/4673>
36. Логвиненко М. Нормативно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України. *Наука і правоохорона*. 2025. Вип. 3 (69). С. 139–146. DOI: 10.33270/0525693.16
37. Лопаєва О. М., Федоренко Т. Ю. Використання сучасних симуляторів та технологій у вогневій підготовці поліцейських для підвищення ефективності їхніх дій під час воєнного стану. *The 12th International scientific and practical conference "Perspectives of contemporary science: theory and practice"* (January 13-15, 2025) SPC "Sci-conf.com.ua", Lviv, Ukraine. 2025. С. 1411.

38. Лопушинський І.П., Ключевський В.І, Момоток О.М. Особливості надання публічних (електронних публічних) послуг в умовах воєнного стану в Україні. *Наукові інновації та передові технології*. УДК 324.92. № 4(18). 2023. С. 110-123.

39. Лукашенко Н. Д. Правові засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України». Наукова робота здобувача ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 201 «Менеджмент», ННПП НАВС. Наук. кер.: Кудінов В. А., канд. фіз.-мат. наук, доц., завідувач кафедри інформаційних технологій ННІ права та психології НАВС. 2024. С. 75–77. URL: <chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcgclefindmkaj/https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a60311b7-a59f-4f87-97fd-46d76cfe6aad/content>

40. Малікіна О. А., Фуртатов В. С. Адміністративні послуги: сутність, ознаки, класифікація та місце в системі державного управління. *Наукові праці. Державне управління*. 2014. Том 235. 56 с.

41. Мельник С. В., Грецьких О. В. Вплив законодавчого пробілу щодо спеціального закону про зброю на розвиток вітчизняної судової балістики. *Юридичний бюлетень*. 2020. Вип. 15. С. 156-163. DOI: <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2020.15.21>.

42. Миронюк С.А. Поняття, принципи та види сервісних послуг Національної поліції. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. №3(106). С. 95-101. DOI: 10.31733/2078-3566-2020-3-95-101

43. Незаконний обіг зброї як загроза національній безпеці. Цілі державної політики в сфері контролю за обігом зброї, повноваження державних органів в цій сфері. URL: <https://censs.org/nezakonnyu-obih-zbroyi-yak-zahroza-natsionalniy-bezpetsi/>

44. Необхідні зміни в національному законодавстві для заохочення (стимулювання) Національною поліцією України населення до здачі (виведення з «тіні») вогнепальної зброї, боєприпасів на засадах партнерства,

спрямованої на задоволення їхніх потреб у публічній безпеці та порядку : наук. дослідження. Дніпро : ДДУВС, 2025. 32 с.

45. Омелян О. П. Шляхи удосконалення правового регулювання публічно-сервісної діяльності у сфері містобудування. *Наукові записки. Серія: Право*. 2019. Т. 2. Вип. 6, спецвип. С. 74–80.

46. Основи правового забезпечення державного управління : Навч. посіб. / Уклад. М.О.Кушнір. Київ : ВПЦ АМУ, 2011. 112 с.

47. Основи публічного адміністрування: навч. посіб. / за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге. Харків: Право, 2021. 238 с.

48. Особистий огляд та поверхнева перевірка: експертний аналіз / Сайт Правозахисна асоціація “ФІРАЙТС”. URL: <https://umdp1.info/news/osobystyj-oglyad-ta-poverhneva-perevirka-ekspertnyj-analiz/>

49. Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.08.2021 № 864. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/864-2021-%D0%BF#Text>

50. Положення про Міністерство цифрової трансформації України : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-%D0%BF#Text>

51. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

52. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (поточна редакція від 01.09.2025).

53. Про внесення змін до Закону України "Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України" щодо вдосконалення порядку отримання, декларування та поводження з вогнепальною зброєю: Закон України від 20.08.2024 № 3899-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3899-20#Text>

54. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 1 січ. 2024 р. № 3781-XII. URL: [show/3781-12#Text](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text) URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

55. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 01 лип. 2004 р. № 1952-IV. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text>

56. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-8. Дата оновлення : 01.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>

57. Про житлово-комунальні послуги : Закон України від 09.11.2017 р. № 2189-8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19#Text>

58. Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України Закон України від 03.03.2022 № 2114-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2114-20#Text>

59. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 8 трав. 2025 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>

60. Про засади моніторингу, звітності та верифікації викидів парникових газів : Закон України від 12 груд. 2019 р. № 377-IX. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/377-20#Text>

61. Про затвердження документів, які регламентують діяльність ЦОП: наказ ДПС від 30.09.2020 № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0537912-20#Text>

62. Про затвердження документів, які регламентують діяльність ЦОП: наказ Державної фіскальної служби України від 16.11.2018 № 739. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0739872-18#Text>

63. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України: наказ МВС України від 11.10.2018 № 828; Зареєстровано: Мін'юст України від 05.11.2018 № 1249/32701. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

64. Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення,

придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: наказ МВС України від 21.08.1998 № 622; Зареєстровано: Мін'юст України від 07.10.1998 № 637/3077. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#Text>

65. Про затвердження Кодексу етичної поведінки працівників Міністерства фінансів України: Наказ Мінфіну України від 15.08.2023 № 436. Зареєстровано: Мін'юст України від 30.08.2023 № 1518/40574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1518-23#Text>

66. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. *Офіційний вісник України*. 2014. № 54. Ст. 88 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-%D0%BF/conv#n8> (дата звернення: 07.04.2025).

67. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: наказ МВС України від 08.02.2019 № 100; Зареєстровано: Мін'юст України від 05.03.2019 № 223/33194. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

68. Про затвердження Порядку видачі медичної довідки для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи (Форми №№ 127/о, 127-1/о): наказ МОЗ України від 20.10.1999 № 252; Зареєстровано: Мін'юст України від 05.11.1999 № 768/4061. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0768-99#Text>

69. Про затвердження Порядку декларування вогнепальної зброї і боєприпасів до неї: Наказ МВС від 18.11.2024 № 768. URL: <https://mvs.gov.ua/normativno-pravovi-akti/nakaz-mvs-vid-18112024-768-pro->

zatverdzenia-poriadku-deklaruvannia-aognepalnoyi-zbroyi-i-bojepripasiv-do-neyi

70. Про затвердження Порядку надання електронних публічних послуг в автоматичному режимі: Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2022 року № 868. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/868-2022-p#Text> (поточна редакція від 05.08.2025).

71. Про затвердження Порядку отримання вогнепальної зброї і боєприпасів цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації та/або інших держав: наказ МВС України від 07.03.2022 № 175; Зареєстровано: Мін'юст України від 07.03.2022 № 295/37631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0295-22#Text>

72. Про затвердження Порядку проведення перевірки зданої вогнепальної зброї і боєприпасів до неї, з числа отриманої, знайденої та задекларованої, їх зберігання, обліку та утилізації, приведення у відповідність (перероблення) знайденої та задекларованої вогнепальної зброї: Наказ МВС від 18.11.2024 № 769. URL: <https://mvs.gov.ua/normativno-pravovi-akti/nakaz-mvs-vid-18112024-769-pro-zatverdzenia-poriadku-provedennia-perevirki-zdanoyi-vognepalnoyi-zbroyi-i-bojepripasiv-do-neyi-z-cisla-otrimanoyi-znaidenoyi-ta-zadeklarovanoyi-yix-zberigannia-obliku-ta-u>

73. Про затвердження Правил носіння, зберігання та перевезення вогнепальної зброї і боєприпасів до неї цивільними особами, які беруть участь у відсічі та стримуванні збройної агресії Російської Федерації або інших держав: Наказ МВС від 18.11.2024 № 770. URL: <https://mvs.gov.ua/normativno-pravovi-akti/nakaz-mvs-vid-18112024-770-pro-zatverdzenia-pravil-nosinnia-zberigannia-ta-perevezennia-vognepalnoyi-zbroyi-i-bojepripasiv-do-neyi-civilnimi-osobami-iaki-berut-ucast-u-vidsici-ta-strimuvanni-zbroin>

74. Про національну безпеку України : Закон України від 9 серп. 2024 р. № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

75. Про Національну поліцію : Закон України від 7 жовт. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

76. Про Національну програму інформатизації : Закон України від

01.12.2022 р. № 2807-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text>

77. Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг: Закон України від 15.07.2021 № 1689-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689-20#Text>

78. Про санкції: Закон України від 14.08.2014 № 1644-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644-18#Text>

79. Про скасування Рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 25 квітня 2019 року та визнання протиправним та скасування пункту 12.20 Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: Рішення від 25.09.2024 № 320/33830/24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1171805-19#Text>

80. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>

81. Про утворення Координаційного центру з питань протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, її складових частин і компонентів, а також боєприпасів до неї: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 р. № 790. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/790-2024-%D0%BF#Text>.

82. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України" щодо вдосконалення порядку отримання, декларування та поводження з вогнепальною зброєю URL: https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/42398?utm_source

83. Проект Закону про право на цивільну вогнепальну зброю. URL: https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/27190?utm_source

84. Проект закону України «Про дозвільну систему у сфері обігу

зброї» № 3066.

85. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 59 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 368-2 Кримінального кодексу України від 26.02.2019 № 1-п/2019 <https://zakon.rada.gov.ua/go/v001p710-19>

86. Рябець К. Законність та верховенство права як принципи публічного управління. *Науковий вісник: Державне управління*. 2023. №1 (13). С. 70-85. URL: [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-70-85](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-70-85)

87. Сапунов Д. В. Поняття та ознаки фізкультурно-оздоровчої діяльності як об'єкта адміністративно-правового регулювання *Прикарпатський юридичний вісник*. 2017. № 1–3. С. 203–205.

88. Сахань О. М., Шевчук Н. В. Європейські цінності як запорука процвітання суспільства: український вибір. *Вісник Національного університету Юридична академія України імені Ярослава Мудрого*. Серія: Політологія. 2018. №. 2. С. 177-196. DOI: 10.21564/2075-7190.37.133580

89. Сериков О. А. Контроль за обігом вогнепальної зброї невійськового призначення як об'єкт адміністративно-правових досліджень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 5. С. 630–634. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-5/157>

90. Ситник Г. П. Державне управління у сфері забезпечення національної безпеки України дис... д-ра наук з держ. управління: 25.00.01; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2004. 429 с.

91. Стаття 34. Поверхнева перевірка / Сайт Юридичного інтернет ресурсу «Протокол». https://protocol.ua/ua/pro_natsionalnu_politsiyu_stattya_34/

92. Структурні та територіальні відокремлені підрозділи ГУНП в Харківській області. URL: <https://hk.npu.gov.ua/kontakty>

93. Сурай І. Тенденції щодо надання публічних адміністративних послуг в Україні. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. Вип. 8. С. 116–125. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-8-116-125>

94. Токарева К. С. Особливості надання адміністративних послуг правоохоронними органами в Україні. *Науковий часопис Університету. Серія 18. Економіка і право*. 2023. № 39. С. 51-56. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series18.2023.39.09>

95. Управління контролю за обігом зброї / Сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://npu.gov.ua/pro-policiyu/strukturalnacionalnouy-policiyi/viddil-kontrolyu-za-obigom-zbroyi>

96. Харченко Т. М. ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРАЦІВНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ МІЖ РФ ТА УКРАЇНОЮ. *Міжнародне гуманітарне право та основи безпеки у період збройних конфліктів* : матеріали Міжнарод. наук.практ. конф. (м. Київ, 6 лют. 2025 р.) Київ : Київський інститут Національної гвардії України, 2025. С. 306-309.

97. Чепіжко А. А. Адміністративні послуги МВС у сфері ліцензування об'єктів дозвільної системи: дис. ... на здобуття наук. ступеня доктора філософії : 081-Право, спеціалізація 12.00.07; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро, 2023. 298 с.

98. Шийович С. Я. Забезпечення якості публічних послуг. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія юридична)*. 2023. №. 3. С. 124-131. URL: <http://journals.lvduvs.lviv.ua/index.php/law/article/view/634>

99. Шиндель І. В. Дискреція в діяльності Національної поліції України: дис. ... доктора філософії за спеціальністю 081 – Право. – Одеський державний університет внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України, Одеса, 2025. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgglefindmkaj/https://dspace.oduvs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0cf14d86-418d-40b5-81d4-dfaf9ebcddb5/content>

100. Bolgar O., Kovbas I., State registration in the mechanism of administrative and legal regulation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2022. Vol. 8, No. 2. P. 29–35. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2022-8-2-29-35>

101. Gun Market Strategic Roadmap: Analysis and Forecasts 2025-2033. <https://www.marketreportanalytics.com/reports/gun-market-397911#>
102. Lloyd M. How Many Guns Are in America in 2025? The Latest Statistics You Need to Know. Published: 25.08.2025. Updated: 25.08.2025. URL: <https://freedomforallamericans.org/how-many-guns-are-in-america/>
103. Recommendation of the Committee of Ministers to member states on the European Code of Police Ethics. Rec (2001)10. URL: https://hrea.org/wpcontent/uploads/2021/02/Recommendation-Rec200110_European-Code-of-PoliceEthics_Ukrainian.pdf
104. The EFQM Model. Revised 2nd edition Now includes additional information on Use Cases, RADAR Guidelines and Scoring Profiles. 2021. URL: <https://mailchi.mp/73aee6f4941d/6fmwnr14te>
105. Tulinov V., Bilykh I.V., Merdova O., Volobuieva O., Veselov M. Activities of Law Enforcement Agencies in the Context of the Introduction of Innovative Technologies (Comparative Legal Aspect). *Cuestiones Políticas*. 2022. Vol. 40. № 72. P. 145-163.
106. Ukraine 2025 Report: Accompanying the document COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS “2025 Communication on EU enlargement policy”: Commission Staff Working Document. – Brussels, 4 November 2025. – SWD(2025) 759 final. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/EU-enlargement-.pdf>
107. Ulrika Leijerholt. What about context in internal brand management? Understanding employee brand commitment in the public sector. <https://www.tandfonline.com/doi/citedby/10.1080/0267257X.2021.1909106?scroll=top&needAccess=true>
108. Locked but Loaded: Firearms Possession Dynamics in Ukraine (Situation Update September 2024) // Small Arms Survey. – Format: Assessment. – 18.09.2024. URL: <https://smallarmssurvey.org>

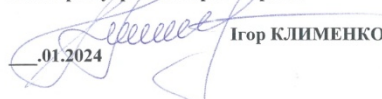
ДОДАТКИ

Додаток А

Витяг із плану МВС на 2024 рік <https://npu.gov.ua/static-objects/npu/sites/1/plan%20zahodiv2024.pdf>

ЗАТВЕРДЖУЮ

Міністр внутрішніх справ України

01.2024 Ігор КЛИМЕНКО

ПЛАН ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ Національної поліції України на 2024 рік

м. Київ

2

У 2023 році на криміногенні процеси в державі, а також на ефективність виконання завдань органами та підрозділами поліції впливали ряд чинників, які мали воєнний, фінансовий та соціально-економічний характер. Зазначене насамперед обумовлено повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України, що призвело до масового скоєння військовослужбовцями збройних сил країни-агресора воєнних злочинів на тимчасово окупованих територіях України; суттєвого зростання кількості зброї та боєприпасів у незаконному обігу; тимчасової окупації значної території країни; руйнування об'єктів зернової галузі, електро- та теплопостачання; блокування логістичних каналів, знищення інфраструктури населених пунктів та промислових об'єктів; зростання витрат на воєнні та відновлювальні потреби; масового внутрішнього переміщення осіб-біженців, що ускладнило криміногенну ситуацію в регіонах їх тимчасового перебування; підвищення рівня безробіття та, як наслідок, погіршення фінансово-економічного добробуту населення України.

Проте, незважаючи на дестабілізаційні чинники, а також залучення особового складу Національної поліції до виконання завдань територіальної оборони, забезпечення та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, зокрема документування воєнних злочинів, забезпечення кібероборони держави, несення служби на блокпостах, реагування на заяви і повідомлення в умовах війни, участі в евакуаційних заходах та заходах з розмінування деокупованих територій, ліквідації наслідків екоциду в південних регіонах держави, який став результатом підриву греблі Каховської ГЕС та інших, органами та підрозділами поліції безпекова ситуація в державі утримується на належному рівні.

Триває цілодобова діяльність ситуаційних центрів Національної поліції з метою відстеження та аналізу оперативної обстановки в державі та окремих її регіонах, у тому числі в районах ведення бойових дій, участі особового складу поліції у виконанні заходів правового режиму воєнного стану.

З початку військової агресії російської федерації проти України забезпечено безперебійну роботу лінії «102». Щодня дзвінки громадян на спецлінію «102» приймали понад 170 операторів. На цей час створено 398 ліній для дистанційного прийому викликів операторами спецлінії «102», обладнано 176 робочих місць операторів в укритті.

Забезпечено участь Національної поліції в обстеженні деокупованих населених пунктів та прилеглих до них територій з метою виявлення небезпечних предметів, вибухових речовин, боєприпасів та зброї.

Так, з початку агресії підрозділами вибухотехнічної служби поліції здійснено більше ніж 53 тис. виїздів, оглянуто понад 30 тис. га території, виявлено та вилучено майже 268,3 тис. боєприпасів (гранати, постріли до гранатометів, артилерійські боєприпаси, протипіхотні та протитанкові міни, реактивні системи залпового вогню, некеровані та керовані ракети, авіабомби тощо), понад 8,9 тонни вибухових речовин. Ураховуючи значну мінну небезпеку на територіях, які перебували в окупації, зазначена робота продовжуватиметься до повного відновлення нормальних умов життєдіяльності населення.

Крім того, забезпечується проведення стабілізаційних заходів щодо пропуску осіб до деокупованих населених пунктів, установа колаборантів, громадян, які можуть становити загрозу безпеці держави, підтримують політику країни-агресора тощо.

35

1	2	3	4	5	6
	авторитетам» та іншим представникам криміналітету, які впливають на криміногенну та соціально-економічну ситуацію в регіонах і державі загалом	статусі суб'єктів підвищеного злочинного впливу, у тому числі в статусі «вора в законі», а також у статусах «положенця», «смотрящого» чи «кримінального авторитета», згідно із Законом України від 04.06.2020 № 671-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за злочини, вчинені злочинною спільнотою» 2) долучитися до розроблення проекту Закону України щодо внесення змін до Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» з метою конкретизації функцій боротьби з організованою злочинністю спеціально визначеного підрозділу в структурі Національної поліції України та розмежування його функцій зі Службою безпеки України та іншими державними органами, а також визначення координаційного органу (Національного координатора) — міжвідомчої комісії з боротьби з організованою злочинністю			кодексу України
			ДСР, ПД	січень – вересень	спільно з МВС розроблено зміни до проекту Закону України
Супроводження цільового використання бюджетних коштів, що спрямовані на забезпечення обороноздатності держави, відновлення зруйнованої інфраструктури, соціальної сфери, цивільного захисту тощо					
42.	Супроводження цільового використання бюджетних коштів, що спрямовані на забезпечення обороноздатності держави, відновлення зруйнованої	які діють у складі організованих злочинних груп, причетних до фактів нецільового використання бюджетних коштів, та	ДСР, ГСУ	січень – грудень	збільшено кількість направлених до суду обвинувальних актів по кримінальним провадженням за фактами нецільового використання бюджетних коштів у складі

34

1	2	3	4	5	6
		поліції інформаційної підсистеми «Електронна розшукова справа» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України» (далі – ЕРС»)			системи «ПНП»
Ліквідація суспільно небезпечних організованих злочинних груп та злочинних організацій, зокрема які діють у сферах незаконного обігу зброї та наркотичних засобів					
40.	Ліквідація суспільно небезпечних організованих злочинних груп та злочинних організацій	1) забезпечення документування злочинної діяльності учасників організованих груп та злочинних організацій, які діють у сфері наркобізнесу 2) протидія фінансовим операціям, які пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних від незаконної діяльності у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів 3) знешкодження економічного підґрунтя наркоугруповань, шляхом пошуку та вилучення майна, коштів та цінностей для подальшого забезпечення накладення на них арешту 4) забезпечити протидію організованим групам та злочинним організаціям, зокрема створених на етнічній основі, а також транснаціонального і міжрегіонального характеру	ДБН, ДСР, ГУНП ДБН, ГУНП ДСР	січень – грудень	кількість викритих організованих груп та злочинних організацій, які діяли у сфері наркобізнесу, матеріали кримінальних проваджень стосовно яких скеровано до суду кількість виявлених кримінальних правопорушень, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) коштів, здобутих від незаконного обігу наркотиків сума коштів та майна вилучених з обігу, а також майна, коштів та цінностей на які накладений арешт за результатами досудового розслідування збільшено кількість направлених до суду обвинувальних актів по кримінальним провадженням
41.	Протидія лідерам злочинного середовища, так званим «ворам у законі», «кримінальним	1) забезпечити документування злочинної діяльності та злочинного впливу осіб, які перебувають у	ДСР, ГСУ	січень – грудень	збільшено кількість направлених до суду обвинувальних актів за ст.: 255, 255 ¹ , 255 ² , 255 ³ Кримінального